ORAS

Giedra, temperatūra apie 60°. Saulė teka — 6:36; leidžiasi — 4:33.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone CAnal 3500
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XXXVIII. Kaina 5c Chicago 8, Ill. Pirmadienis, Lapkričio-November 12 d., 1951 Price 5c No. 267

Komunistinė Kinija Nepateko į J.T.

AMERIKOJ NESUNKU ŠNIPINĖTI

Senato tyrinėtojas pasakoja, kaip darbavosi komunistų agentas, kuris oficialiai vadinosi Čekoslovakijos karo attache, pulk. O. Biheler

WASHINGTONAS, D. C. — Vakarykščiame numery trumpai pranešta žinia apie Amerikoj susektą komunistų šnipo veiklą, šiandien papildoma ilgesniais Senato tyrinėtojo O'Connor pareiškimais.

Šnipinėjimo veikla buvo susekta po pustrečių metų nuo iš seniau žinomo šnipo atvykimo į Ameriką.

Komunistų šnipai su diplomatiniais pasais

Plk. Biheler istorija dar kartą patvirtina seniai žinomą tiesą, kad komunistų diplomatų svarbiausias tikslas yra šnipinėjimas ir kad prieš išvykdami į užsienį jie išeina specialius šnipinėjimo kursus.

Jis atvyko į Ameriką kaip Čekoslovakijos karo ir aviacijos attache. Jau prieš jam atvykstant Amerikos žvalgybos agentams buvo žinomas Biheler kaip pagarsėjęs sovietų šnipas Čekoslovakijoje.

Valstybės departamentas nenorėjęs skandalo

Sen. O'Connor sako, kad Valstybės departamentas buvo įspėtas, kokiais tikslais yra atvykęs Biheler ir ką jis apytikriai veikia Amerikoj.

Valstybės departamentas išleido į viešumą šio šnipo istoriją tik po to, kai jis šių metų vasario mėnesį išvyko namo ir, atrodo, daugiau nebegrįš.

Valstybės departamento atstovas teisinosi Senato tyrinėjimo komitete, kad Amerikos žygiai prieš pulk. Biheler būtų pakenkę jos geriems santykiams su Čekoslovakija (kuri vėliau pasijuokdama iš Amerikos suėmė ir nuteisė kaip šnipą jos nekaltą korespondentą William Oatis).

Surinko žinių apie atominę energiją, uranijaus atsargas, bakterinį karą ir t. t.

Sen. O'Connor sako, pulk. Biheler, būdamas vadovaujanti asmenybė komunistų špionaže JV, rinko žinias, liečiančias Amerikos atominę energiją, atominę žaliavą (uranijų), o taip pat cheminį ir bakterinį karą.

Žinias ir vertingus medžiagų pavyzdžius Biheler siųsdavo diplomatiniais paketais, dažniausiai per Čekoslovakijos konsulatą Clevelande.

Biheler, būdamas "laisvame krašte" organizavo iš čia špionažo tinklą kaimyninėse valstybėse. Jis kartkartėmis vyko į Kanadą, Meksiką, taip pat į Čekoslovakiją, visad gaudamas be sunkumų vizas iš Valstybės departamento.

Reikalauja suvaržyti diplomatų keliavimo laisvę

Senato tyrinėjimo komisija reikalauja iš valstybės departamento imtis griežtesnių žygių prieš svetimšalius ir užsienio diplomatus.

Sen. O'Connor sako, kad 1950 metais priimtas vidaus saugumo aktas įgalina ir įpareigoja kovoti su komunistų agentų veikla Amerikoj.

Pagal šį aktą Amerika gali ištremti už panašius nusikaltimus net ir tokius užsieniečius, kurie yra apsišarvavę diplomatiniais pasais.

Ginklai Jugoslavijai

WASHINGTON, D. C.—Valstybės departamento informacijos vedėjas McDermott pranešė, kad šiomis dienomis bus pasirašyta sutartis su Jugoslavija, pagal kurią šis komunistinis kraštas gaus Amerikos karinės pagalbos.

Lėšos bus duodamos iš bendrojo $6 bil. biudžeto, Kongreso patvirtinto užsienio valstybėms remti. Ten yra numatyta $450 mil. vyriausybės nuožiūrai, ir spėjama, kad ši suma bus padalyta tarp Jugoslavijos, Ispanijos ir Vakarų Vokietijos.

Prezidentas Trumanas, prašydamas Kongreso pritarimo Jugoslavijos paramai, sako, Sovietų Sąjungos ir jos satelitinių valstybių spaudimas prieš Jugoslaviją auga; ypačiai paskutiniais metais padidėjęs kariuomenės ir jos veikimas satelitinių valstybių prieš Jugoslaviją. Tokiai gresmei atsispirti Jugoslavija reikalinga daugiau ginklų, kurių gali gauti tik iš Jungtinių Valstybių.

LENKIJA NEDUODA ŠVEDAMS RAMYBĖS

STOCKHOLMAS. — Lenkijos pasiuntinybė įteikė dar vieną notą, reikalaudama, kad švedų vyriausybė nubaustų tuos policininkus, kurie įsiveržė į lenkų laivą ir išsivedė laivo virėją.

(Jau buvome rašę, kad virėją bebėgant pagavo laivo sargybiniai ir taip jį sumušė, kad švedų policija buvo priversta įsiveržti į lenkų laivą, išvaduoti sumuštą ir uždarytą bėglį ir nugabenti į ligoninę. Pagijęs lenkas atsisakė grįžti).

Tik 16 atstovų daugiau

LONDONAS, Anglija. — Įvykus papildomiems rinkimams Barsley rinkiminėj apylinkėj, kurioj didele balsų dauguma laimėjo darbiečių kandidatas, konservatorių persvara anglų žemuosiuose rūmuose besiekia tik 16 vietų.

Nukrito bombonešis

SAN ANTONIO, Tex.— Bombonešis B-29, skridęs su 14 lakūnų nukrito netoli Kelley aviacijos bazės ir užsidegė.

Vienuolikai kareivių pasisekė prieš nukrintant iššokti ir laimingai nusileisti parašiutais. 3 lakūnai žuvo su lėktuvu liepsnose.

Lėktuvas, išbuvęs 10 valandų ore pratimuose, ruošėsi leistis į savo bazę.

—**Šį sekmadienį** Argentinoj renkamas prezidentas ir viceprezidentas. Neabejojama, kad rinkimų technika yra taip surėdyta, jog laimėti gali tik dabartinis diktatorius Peron.

—**Chiang-Kaishek,** nacionalistinės Kinijos valdžios galva, turėjo slaptą pasitarimą su aukštaisiais karo ir administracijos pareigūnais.

Boca Chica, Fla. — Prezidentas Trumanas atvyko į Floridą, kur jis atostogaus kelias savaites

Anglija - JAV atominių bombų bazė

Faktas paaiškėjo iš Churchillio kalbos

LONDONAS.— Winston Churchill savo metinėj Londono mero kalboj palietė aktualiuosius politinius klausimus, tarp kita pirmas **suminėdamas, kad Rytų Anglijoj yra Amerikos atominių bombų bazė.**

Teisę įrengti atominių bombų bazę Anglijoj suteikė buvusioji darbiečių vyriausybė, Angliją įstumdama į rizikingą padėtį santyky su Sovietų Sąjunga, kalbėjo Churchillis. Dėlto anglai turi teisę ir pagrindo reikalauti Amerikos paramos, įvertinimo, ir Churchillis neabejojąs, kad to anglai sąsilauksią iš amerikiečių.

Jis išreiškė baimę, kad Rusija, besivaidydama su Vakarais, gali sukelti naują pasaulinį karą. Šiame ginčo laikotarpy Anglija ir dominijos tvirtai palaiko JV.

Kad Anglija galėtų vaidinti jai prideramą vaidmenį pasauliniuose reikaluose, pirmiausiai jai reikalinga atgauti ekonominę ir finansinę galią ir savarankiškumą, kalbėjo Churchillis.

Geresni lėktuvai Korėjos frontui

KIMPO, Korėja.—Gen. Hoyt Vandenberg, JAV aviacijos štabo viršininkas sako, Korėjos frontui bus pristatyti patys naujausieji sprausminiai naikintojai.

Taip pat ir bombonešiai B-29 tipo (skraidančios tvirtovės) bus pakeisti naujais modeliais, kaip Boeing-47 ir Australijos Canberra sprausminiais bombonešiais.

Pintecorvo suimtas?

STOCKHOLMAS, Švedija. — Anglų atominės energijos žinovas, prof. Pontecorvo, kuris slaptai pabėgo su šeima į Sovietų Sąjungą, jau apkaltintas vakarų šnipu ir suimtas, sakoma pranešime iš Stockholmo.

Paskutiniu laiku Pontecorvo dirbęs sovietų atominėse laboratorijose Altajuj ar Kinijoj.

Gaisras Kodak fabrike

ROCHESTER, N. Y. —Eastman Kodak foto aparatų 6 aukštų fabrike kilo staigus gaisras, per kurį nukentėjo (daugiausia nuo dūmų) 25 žmonės ir buvo padaryta nuostolių už $200,000.

Višinskio kalbos atgarsiai Korėjoj

SUNKĖJA SUSITAIKYMAS

PANMUNJOM, Korėja.— Nesklandžiai vykstančios paliaubų derybos visiškai užsikirto, išgirdus komunistams Sovietų S-gos užsienio reikalų ministerio pareiškimą JTO konferencijoj Paryžiuj.

Višinskis, dėstydamas savo taikos planą, reikalavo atsitraukti J. T. armijai iki 38 lygiagretės per 10 dienų, o po to visas užsienio pajėgas atitraukti per 3 mėnesius.

Iš pradžių, atnaujinus paliaubų derybas, komunistų delegacija buvo atsisakiusi savo senosios sąlygos — paliaubų zonos palei 38 lygiagretę. Vėliau ji teoriškai sutiko su dabartine fronto linija kaip skiriančia (buferinę) zoną.

J. T. delegacijai buvo tačiau sunku išsiaiškinti su komunistų atstovais, kur šiuo metu eina fronto linija ir kur pravesti paliaubų zoną.

Po pasitarimų šeštadienio vakarą, J. T. delegacijos nariai grįžo pesimistiškesni negu anksčiau.

Gen. Ridgway fronte

J. T. vyr. armijos vadas gen. Ridgway atvyko apžiūrėti Korėjos frontą. Jis kalbėjosi su paliaubų delegacijos nariais Munsane; paskui išvyko į pafronte. Žemyno fronte mūšiai apsiribojo iki batalijono stiprumo.

Ore dieną ir naktį buvo susidūrimų su komunistų lėktuvais, skrendant Amerikos lakūnams bombarduoti priešo susisiekimo mazgų šiaurinėj Korėjoj.

Susitikus 50 amerikiečių lėktuvų su tokiu pat skaičium sovietų gamybos MIG naikintojų, 3 priešo lėktuvai buvo numušti ir keturi sužaloti.

Nukenčia darbininkai

NEW YORKAS. — Darbo sekretorius Tobin, kalbėdamas CIO metiniame kongrese dėstė, kad prekių kainos ir bendras pragyvenimas brangsta greičiau, negu kad kyla darbininkų algos.

Taip antai, nuo 1950 m. sausio mėn. iki 1951 m. birželio pragyvenimo indeksas pakilo 10.1%. Tačiau daugiau kaij 22 milijonai darbininkų nėra gavę tokio atlyginimo pakėlimo.

Iranas siūlo alyvą už pigesnę kainą

WASHINGTONAS, D. C. — Gautomis žiniomis i, Teherano, Irano vyriausybė yra pasiūlusi anglams ir kitoms Vakarų valstybėms savo alyvos 30% pigiau negu pasaulinėj rinkoj.

Anglai tačiau tuo pasiūlymu nelabai žavisi ir yra gana pesimistiškai nusiteikę dėl santykių su Iranu sutvarkymo.

Amerikos valstybės sekretoriaus pavaduotojas McGhee, kuris palaiko nuolatinį ryšį su Irano ministeriu pirmininku Mossadegh, esančiu vis dar Washingtone, mano, kad bus galima surasti abiem pusėm priimtiną susitarimo formulę.

Atrodo, kad ir Mossadegh ieško kompromiso iš susidariusios padėties, rodydamas susidomėjimą dėl Shell kompaniojs įsiterpimo į Irano-anglų žibalo ginčą. Shell kompanija laikoma olandų įmone, bet iš tikrųjų ji yra taip pat anglų kontrolėj (49% akcijų priklauso anglams).

Tarp įvairių pasiūlymų yra minima minėta bendrovė, kuri būtų tiesioginė Irano žibalo pirkėja ir galėtų tarpininkauti tarp Irano ir pasaulinės žibalo rinkos, pirmiausia anglų.

Kuria Vidurinių Rytų apsigynimą

PARYŽIUS. — Egipto nedraugiškas nusiteikimas daug pakenkė didžiųjų trijų valstybių planui sukurti Vidurinių Rytų apsigynimo sistemą, įtraukiant arabų tautas. Bet planas vykdomas, nežiūrint kliūčių, Amerikos, Anglijos, Prancūzijos ir Turkijos toliau.

Kokios nuomonės bebūtų arabų tautos, Vakarų valstybės neišleidžia iš galvos, kad strateginės reikšmės keliai ir milžiniškos žibalo versmės, esą Viduriniuose Rytuose, neturi patekti į komunistų rankas.

Kaltino kitus, kol jį patį apkaltino

BERLYNAS.— Vokietijos rytinėj zonoj (komunistų valdomoj) buvo nuteistas keturiais metais kalėjimo valstybės gynėjas Erich Reinecke.

Jis ne kartą pasirodydavo teismo salėj kaltindamas valstybės vardu suimtuosius, kol galiausiai jis buvo pats apkaltintas už gandų skleidimą prieš Rytų Vokietiją.

NUTARĖ NESVARSTYTI SOVIETŲ SĄJUNGOS SENO REIKALAVIMO

Jugoslavija esanti anglų - amerikiečių kolonija, sako Sovietų Sąjungos atstovas Jakob Malik

PARYŽIUS. — Prie pirmųjų didžiųjų Sovietų Sąjungos diplomatinių pralaimėjimų Jungtinių Tautų dabartinėj sesijoj tenka priskirti nutarimą nesvarstyti komunistinės Kinijos priėmimo ir — priešingai sovietų norui — įtraukti į dienotvarkę Jugoslavijos skundą prieš jos kaimynus, Komformui priklausančius kraštus.

Mintį pasipriešinti Sovietų Sąjungos reikalavimui, svarstyti komunistinės Kinijos priėmimą į Jungtinių Tautų organizaciją, iškėlė Taijo atstovas ir iš 14 komisijos narių 12 jį parėmė, tarp jų ir anglų, nežiūrint jų komunistinės vyriausybės Kinijoj pripažinimo.

90-asis bandymas

Sovietų Sąjungos pastangos praskinti kelią komunistinei Kinijos vyriausybei į Jungt. Tautas, tuo pat metu nušalinant nacionalistinę vyriausybę, nėra naujos.

Jungtinių Valstybių atstovas Warren Austin pasakė, sovietai įvairiomis formomis yra jau 90 kartų bandę įvesti Mao-Tzetungo valdžios žmones į Jungtines Tautas. Dėlto nėsą prasmės vėl svarstyti šį klausimą.

Jakob Malik, Sovietų S-gos atstovas, besiginčydamas su Austin, pareiškė, kad "90 kartų buvo nusikalsta prieš garbingą Kinijos liaudį". Jis reikalavo tuojau svarstyti šį klausimą ir padaryti galą ligšioliniam Amerikos laikymuisi.

Tito esąs Amerikos satelitas

Nemažesnį pralaimėjimą patyrė Maskva ir dėl Jugoslavijos klausimo. Jos skundas prieš Rumuniją, Vengriją, Bulgariją ir Albaniją buvo pripažintas svarstytinu, nežiūrint Sovietų Sąjungos ir Lenkijos priešinimosi.

Malik mėgino įrodyti, kad Jugoslavija, maršalui Tito bevaldant, pasidariusi anglų-amerikiečių imperializmo kolonija.

"Jugoslavijos liaudis pasidarė Pentagono ir gen. Eisenhowerio vergai", kalbėjo vergų valstybės atstovas Malik.

Jugoslavijos atstovas Bebler po to kalbėdamas pasakojo, kad Malikas savo kalboj suminėjo "Tito klika" 13 kartų, "provokacija ir melas" 16 kartų.

Bebler kalbėjo, Jugoslavijos vyriausybė turinti pakankamai įrodymų, kad Stalinas ieško būdų nuversti dabartinę Jugoslavijos vyriausybę.

Jungtinės Tautos - ne Atlanto blokas

ŠVEDŲ PAŽIŪRA TUO REIKALU

STOCKHOLMAS, Švedija. — Užsienio reikalų ministeris kalbėjo universiteto mieste Lunde apie Jungtinių Tautų Organizacijos reikšmę ir jai prideramą paramą iš tautų, siekiančių derybomis ir kompromisais išsaugoti taiką.

Unden pasisakė už anglų atstovo Jungtinėse Tautose Gladwyn Jebb pareiškimą, kad JTO neturi pavirsti iš universalinės organizacijos į antikomunistinį bloką. Švedų ministeris panašiai, kaip ir Londono Times tuo reikalu skirtame rašiny, įrodinėjo, kad tautos gali daryti atskiras sąjungas ir blokus, bet turi laikytis Jungtinių Tautų, kur gali susitikti rytų — vakarų (komunistų — demokratų) atstovai ir mėginti spręsti konfliktus taikiu būdu.

Atlanto pakto organizaciją Unden vadino neagresingą ir visiškai suprantamą, matant komunistų valstybių nepaliaujamą ginklavimąsi ir grasymą likusiam pasauliui. Bet paversti J. Tautas praplėstu Atlanto gynybos paktu būtų neišmintinga, samprotavo Unden.

Švedų užsienio reikalų ministeris be to, pasakė, kad vyriausybė svarstanti siųsti į J. T. armiją Korėjoj vieną savo batalijoną.

Tuo tarpu švedai į Korėją pasiuntė karo lauko ligoninę su 650 lovų ir 500 žmonių. Ligoninę jau yra perėję 10,000 pacientų. Ji kainuoja metams apie $1 mil.

Suvaržyta statyba

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos statybos valdyba praneša, kad ji šių metų paskutinį ketvirtį davė tik 37% statybos leidimų, skaičiuojant pagal prašomos statybos vertę.

Įstaiga sako, kad ir kitų metų pirmą ketvirtį nebus galima duoti daugiau statybos leidimų, jeigu statyba nebus tiesiogiai susijusi su karo gamyba. Mažos išimtys teikiamos svarbioms ir būtiniausioms statyboms, pav., atsistatant po gaisro, potvynio ir kitų nelaimių.

Irakas teisia žydus

BAGDADAS, Irakas. — Kriminalinis teismas pradėjo svarstyti bylą dvidešimt vieno Irako žydo (tarp jų dvi moterys), kaltinamų šalies paslapčių išdavinėjimu priešui.

Kaltinime sakoma, kad Irake buvo susekta slapta žydų organizacija prieš du mėnesius, kai Irako policija, iškračiusi privačius namus ir sinagogas, užtikusi ginklų, karinių žemėlapių ir slaptų dokumentų.

Nuostabūs ginklai

PASADENA, Calif. — Kongreso atstovas Carl Hinshaw (resp., Calif.), kuris dalyvavo atominių bombų bandymuose Nevados laukuose, pasakoja apie naujus ginklus, kurie atrodo fantastiški ir neįtikinami, jei neturėtume galvoj, kad tai kalba ne koks romanų rašytojas, o Jungtinių Valstybių atsakingas politikas.

Hinshaw aiškina, kad Amerika jau stato atomine energija varomą lėktuvą, kuris galėsiąs be sustojimo apskristi mažiausia tris kartus aplink pasaulį.

Dar fantastiškiau skamba jo pasakojimas apie naują artileriją, kuri gaudys priešo artilerijos sviedinius ir privers juos sprogti nepasiekus savo tikslo.

ŽINIOS IŠ ANGLIJOS

Penktasis Liet. S-gos suvažiavimas Londone

Spalio mėn. 20 ir 21 d. d. Londone įvyko penktasis D. Britanijos Lietuvių Sąjungos skyrių atstovų suvažiavimas. Nors vykstančioji emigracija smarkiai retina narių eiles, tačiau ligšiol dar tebeveikia 51 s-gos skyrius su bendru narių skaičium apie 1,500. Svarbiausias suvažiavimo numatytas uždavinys šiuose metuose įgyvendinti — įsigyti nuosavą spaustuvę su linotipu, kurių įsigijimas atsieisiąs 1,000 svarų sterlingų. Ši suma numatoma sukelti aukomis. Be nuosavos spaustuvės labai sunkiai beįmanomas "Britanijos Lietuvio" leidimas.

Iš suvažiavimo atstovų pranešimų susidarė vaizdas, kad Liet. S-ga per savo skyrius D. Britanijoje palaiko atitinkamoje aukštumoje lietuvių kultūrinį judėjimą. Suvažiavimo proga gauta eilė sveikinimų raštu iš mūsų kituose kraštuose veikiančių lietuvių organizacijų ir paskirų asmenų.

Sekantiems metams į Sąjungos valdomuosius organus išrinkti sekančiai: S-gos tarybon — P. B. Varkala, P. Duoba, V. Ignaitis, M. Kriaučionis ir J. Senkus. Valdybon — M. Bajorinas, kun. A. Kazlauskas, inž. J. Vilčinskas, inž. S. Šalkauskas, prof. S. Žymantas. Revizijos Komisijon — J. Dirginčius, K. Valteris ir K. Žukauskas. Garbės teisman — O. Kairiūkštienė, N. Mockus, T. Vidugiris, A. Pužauskas ir P. Klezas.

Suvažiavimas priėmė eilę rezoliucijų ir sveikinimų, išsprendęs ilgokus darbotvarkės punktus, išsiskirstė.

Sunkiai prieinami laivai

Iš Anglijos salų žmonės bėgte bėga ir nors yra labai platus keleivinių laivų susisiekimo tinklas su Amerika ir Kanada, bet norint išvažiuoti tenka nugalėti sunkumas su laivais, nes paprastai laivai yra užimti jau 3 - 5 mėnesius į priekį. Tačiau jei jau gauna vizas, tai visvien suranda būdus ir greičiau išvažiuoti. Emigracijos dėka lietuvių skaičius Anglijoje smarkiai mažėja ir atrodo, kad ateityje dar labiau sumažės ,nes nemaža yra pasikėlę į emigraciją.

Bradfordas pradėjo naujuosius veiklos metus

Spalio mėn. 27 d. DBLS Bradfordo skyriaus įvyko visuotinis metinis skyriaus narių susirinkimas, kuriame buvo patiektas praėjusių metų veiklos vaizdas ir susirinkusių su pasitenkinimu buvo sutiktas. Šiems metams į skyriaus valdybą išrinkti ir pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirm. — A. Šukys, vicepirm. ir švietimo vadovas — V. Ignaitis, sekretorius — V. Taseckas, kasininkas — V. Tomkus ir narys — J. Repečka.

Linkėtina skyriaus valdybai geriausios sėkmės veikloje ir nenuilstamai toliau tęsti pradėtąją Bradfordo skyriaus kultūrinio darbo vagą.

Smulkios žinios

—Smarkiai susiaurėję Anglijos tekstilės pramonėje darbai dar žymių nerodo grįžimui į pirmykštes vėžes. Labiausiai darbų susiaurėjimas jaučiamas Nottinghame ir Bradforde. Nenumatoma, kad pilnu pajėgumu galės veikti tekstilės pramonė, nes jos gaminiams nesurandama pakankamai rinkų užsienyje.

—"Brit. Lietuvio" spaustuvės įsigijimui jau surinkta 39 svarai sterlingų aukomis. Graži pradžia tačiau dar daug trūksta iki numatomos tūkstantinės.

—Bradforde lietuvių visuomenė yra nusistačiusi įsigyti nuosavus namus, kuriuos turint žymiai geriau būtų galima plėsti kultūrinis judėjimas. Šiuo reikalu į lietuvių visuomenę yra išleisti namų pirkimo komisijos atsišaukimai skatinantieji pirkti namų pirkimo įnašus, kurių vienetas nustatytas vienas svarų sterlingų. Pinigai įmokami namų pirkimo komisijos iždininkui p. J. Lobikiui, 43, Victoria St. Manningham, Bradforde.

—Sporto Sąja praneša, kad ateinančiais metais sausio mėn. Halifaxe numatytos surengti šachmatų pirmenybės. Šios srities mėgėjai jau dabar prašomi ruoštis.

—Londone Liet. S-gos I skyrius rengė Tautos šventės minėjimą, kurin paskaitą skaityti buvo pakviestas prof. Žakevičius, pastarasis sutiko tik su ta sąlyga paskaitą skaityti, kad tuomet nebūtų renkamos aukos Tautos Fondui. Ką tie žmonės, susibūrę į "Rezistencinę Santarvę", galvoja šitaip griaudami Lietuvos laisvinimo darbą.

—J. J-tis

Atvyksta iš Europos

Apie 1951 m. lapkričio 7 d. laivu "General Haan" į New Yorko uostą atvyksta šie lietuviai:

Jarošūnas, Viktoras, Jadvyga — 14805 Parkside Avenue, Detroit 2, Mich.

Kardašius, Alfonsas, Gustė, Aldona — 2850 S. Green Street, Chicago, Ill.

Keciorius, Kazys, Anna, Koel, Laos, Keciorius Zigmas — Rt. 2, Box 69, Olympia, Wash.

Knopp, Herbert — 28680 W. 12 Mile Rd., Farmington, Mich.

Kuraitis, Petras, Agota — Port Crane, N. Y.

Milleris, Liudvikas — 55 W. Broadway, Long Beach, L. I. N. Y.

Petronis, Pranas, Wanda, Anna — 149 Madison Ave., New York, N. Y.

Pinciūtė, Joana — Otsego, Mich.

Rodentas, Adolfas, Marta, Aldona — 344 Tilton St., Philadelphia, Pa.

Simanavičius, Kazys, Elena, Virginija, Dalia, Vytautas.

BALF Centras

Apie 1951 m. lapkričio 11 d. laivu "General Sturgis" į New Yorko uostą atvyksta šie lietuviai:

Barmus, Bronislovas, Uršula—RFD 1, P. O. Box 387, Troy, N. Y.

Bauer, Helene, Irene, Reinhold — 46 Babcock St., Hartford, Conn.

Baumgaertel, Gunhild — Queens Gen. Hospital, Jamaica, N. Y.

Blavesčiūnas, Vytautas, Petronėlė, Stanislava, Vytautas, Genovaitė, Elzbieta—51 Warren Ave., Detroit, Mich.

Boldirek, Mykolas, Maria — 250 1st St., Albany, N. Y.

Boywidt, Erika — Rt. 2, Box 78, Loudonville, Ohio.

Jancas, Povilas, Angelė, Plioplys, Vytautas, Bronius — 342 W. 47th St., Chicago 9, Ill.

Jankauskas-Jankowsky, Wladimir — 224-28 Horace Harding Blvd., Bayside, L. I., N. Y.

Junker, Walter, Anna, Edmund, Judita, Horst — 20 S. 16th Ave., Maywood, Ill.

Juodis, Mikas — 1616 Starr Ave., Toledo, Ohio.

Juška, Petras, Elfriede, Peter—1449 Lansing Ave., Detroit 9, Mich.

Karnaschitzki, Leo — 413 Friendship St., Philadelphia, Pa.

Kilmann, August — Ducks Hill Rd., RFD 3, Southbury, Conn.

Knopfmueller, Leo, Agnes, Lygia — 7300 S. Talman Ave., Chicago, Ill.

Kokle, Arturas, Apolonija, Marija, Vitas, Dalytė, Lydia, Jonas, Algimantas — 100 Conant St., Gardner, Mass.

Kohn, Irne — 17512 Harland Ave., Cleveland 19, Ohio.

Kraus, Martha — 11 W. 42nd St., New York, N. Y.

Krischtschun, Max, Lydia, Oskar — Beacon Rd., Bethany, Conn.

Miscikis, Bronius — RD 5, Amsterdam, N. Y.

Neumann, Ewald F., Dagmar V., Selma A., Arno, Edith — 2556 West 68th St., Chicago, Ill.

Naujoks, Lydia, Anthony — Spruce & Floral Ave., Bayside, L. I., N. Y.

Pfeifer, Julius, Anna — 169 M St., So. Boston, Mass.

Petkelis, Jonas — 1640 Prairie Ave., Rockford, Ill.

Petkevičius, Vladislovas, Romualdas, Laimutė — 378 Wilson St., Waterbury, Conn.

Philipp, Walter, Marią, Gertrud — 21540 Highland Road, Richmond Heights, Ohio.

Preikšaitis, Jonas, Irena — 2210 N. 53rd St., E. St. Louis, Ill.

Prieditis, Paul, Vera, Ieva — 120 E. 23rd St., New York, N. Y.

Reichenbach, August, Lydia, Irene, Oswald, Erich, Helga — 18301 Renwood Ave., Cleveland 19, Ohio.

Skorobogatas, Romualdas—247 Berlin St., Rochester, N. Y.

Spertal, Arced, Wanda, Lydia, Haidrun — 501 Bergen Blvd., Fairview, N. J.

Stauskas, Aleksandras — 1769 Military Ave., Detroit, Mich.

Sudszus, Bruno — Wisconsin.

Valentinas, Andrius, Aleksandra, Henrikas, Leontine — 47 Cedar St., Norwood, Mass.

Wallner, Eduard, Ida, Alfred, Horst — R. 2, Gobles, Mich.

BALF Centras

—o—

Lietuvė Rūta Teresko su 3 vaikais: 9 ir 7 metų bei 10 mėnesių amžiaus — gavo nevardinę garantiją iš Luteronų organizacijos atvykti į Ameriką. Luteronų organizacija prašo geraširdžių lietuvių priglausti šią lietuvę ir padėti jai įsikurti. Sutinką ją priimti, malonėkite pranešti savo pavardę ir adresą BALF centrui:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

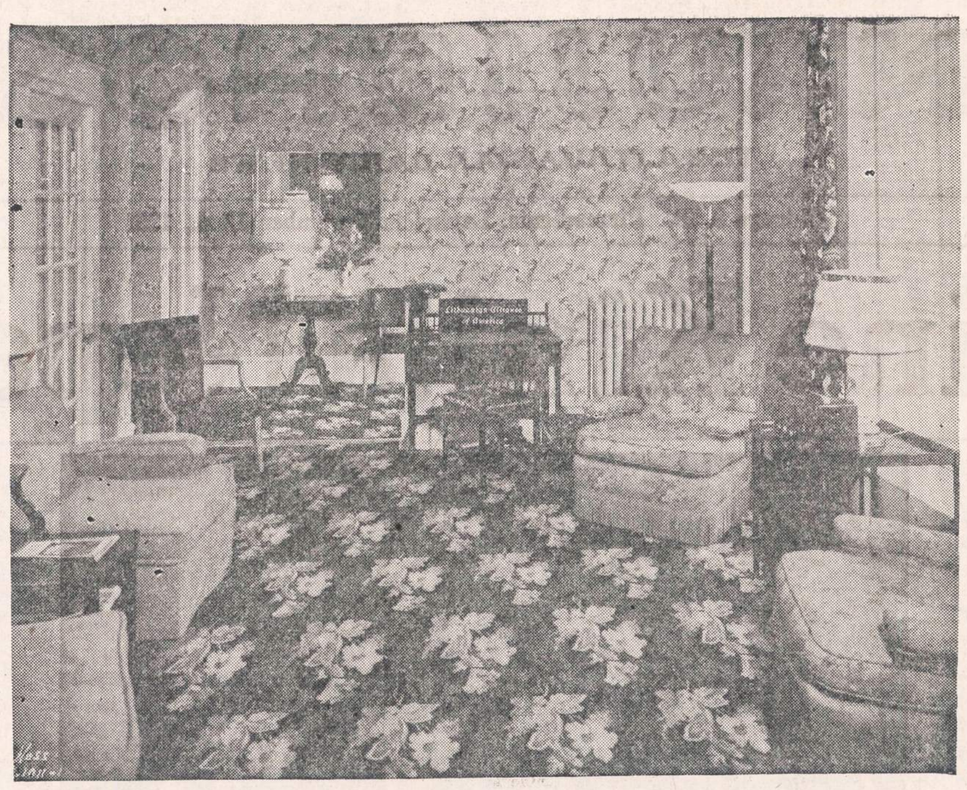

Kambarys svečiams priimti naujai įkurtame Amerikos Lietuvių Susivienijimo SLA Name prie pat maudynių Atlantic City, N. J., pajūryje. Namas skiriamas Susivienijimo narių, jų šeimų ir draugų vasarinėms atostogoms

Skaitymas lūpų nejudinant

Chicagos nevienoje pradžios mokykloje praktikuojamos skaitymo mokymas, mokiniui nejudinant lūpų. Mat, buv. mokyklų superintendento McDade įvestas, šis metodas leidžiąs vaiką išmokti greičiau skaityti. Jam, esą, nebereikia rašytinio vaizdo jungti su girdimuoju (raidės ar žodžio skambėjimu), bet nuo rašytinio vaizdo vaikas iš karto galįs žengti prie jo žymiosios reikšmės. Mokytojas parašo lentoje žinomus žodžius, o mokinys turi atlikti veiksmus pagal parašytuosius žodžius arba parodyti atitinkamą daiktą.

PUBLIKOS APSNŪDIMAS — DIDŽIAUSIAS PRIEŠAS

Krašto gynimo gydytojų konferencijoje Chicagoje Dr. Sargent pareiškė, kad didžiausias Amerikos gynybos priešas esąs publikos pasyvumas, nesidomėjimas ir nesirūpinimas civilinės gynybos reikalais.

Skaitykite "N-nas"

Lietuvių eglutė mokslo muziejuje

Kaip pasaulio tautų švenčiamos Kalėdos, bus ir šiais metais parodyta Museum of Science and Industry patalpose nuo lapkričio 24 d. iki gruodžio 9 d.

Ten bus galima matyti Kūčių papročius, dainas ir šokius, kuriuos pavaizduos įvairių tautų atstovai. Programa bus kasdien 2, 7:30 ir 9 v. v., o šeštadienį ir sekmadienį dar papaildomai 3:30 ir 5 val. v. Biletus iš anksto galima užsisakyti paštu arba rezervuotis telefonu pradedant lapkr. 11 d. muziejuj (tel. Museum 4-1414, adr. 57 ir Lake Michigan).

Kiekvieną dieną bus muziejuj rodomos įvairių tautų papročiu paruoštos Kalėdų eglutės. Lietuviams numatyta gruodžio 8 d. Lapkr. 24 d. danų eglutė, o gruodžio 9 d. — JAV.

Nori pavadinti Pulaski vardu

29 apylinkės miesto tarybos narys Gillepsie pasiūlė tarybai Congress St. naująjį vieškelį pavadinti Pulaski vardu. Esą, ir kituose dideliuose miestuose esą gatvių, tuo vardu pakrikštytų.

Gillepsie vadovava žygiui atkeisti Pulaski Rd. į Crawford Ave.

NAUJIENAS skaito beveik visi lietuviai, todėl toks gausus žmonių skaičius ir atsiliepia į skelbimus.

NEMUNE NAUJAUSI LEIDINIAI:

PELĖDA 5 Nr., gausiai iliustruota,	$0.40
Barono ŽVAIGŽDĖS IR VĖJAI	$2.00
B. Sruoga KAZIMIERAS SAPIEGA	$2.50
Dr. A. Garmus NEMUNO PAKRANTĖMIS	$1.25
Kun. Vembrė (vert.) MARIJA KALBA PASAULIUI	$2.00
Dr. Maceina JOBO DRAMA	$2.00
Dr. Gaidamavičius IŠBLOKŠTASIS ŽMOGUS	$2.00
Kraučūnas IŠ DŪMINĖS LŪŠNELĖS	$1.00
Jazminas MOTERIS, NUO KURIOS PABĖGAU	$1.00
H. Radauskas STRĖLĖ DANGUJE	$2.00
Orintaitė ŠULINYS SODYBOJE	$1.50

Parduodame ir išrašome vokiečių kalbos knygas.
Didelis pasirinkimas seniau ir dabar išleistų lietuviškų knygų.

Užsakymus adresuokite: LIETUVIŲ KNYGYNAS NEMUNAS
3143 SO. HALSTED ST. Telef.: VIctory 2-3314 CHICAGO 8, ILL.

DR. A. A. RUDOKAS
OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.
Ofiso valandos: kasdien nuo 5 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienius. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Šaukite: YArds 7-7381.

CONRAD Photo Studio

(lietuvis fotografas)
Specialybė vestuvės.
$15.00
vertės dovana jaunavedžiams, atnešus šį garsinimą.
414 W. 63 ST.
Telefonai:
ENg. 4-5840
ENg. 4-5883

VISKO UŽTEKTINAI TUOJ PRISTATOM

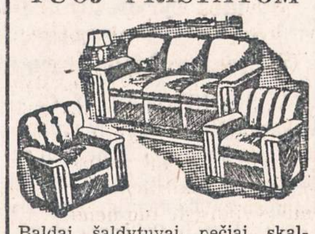

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radijo, televizijos setai, baldai vaikučiams.

Žemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ
SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ
IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jo gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo **džiūstančios ir suskilusios odos.** Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis., arba atsiųskite money orderį į:

LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ
LAIKRODŽIŲ
BRANGMENŲ
SIDABRINIŲ
INDŲ
SIENINIŲ
LAIKRODŽIŲ
RADIO IR
TELEVIZIJOS
APARATŲ
IR KT. PREKIŲ

Laikrodžiai Pataisomi Specialiste
John A. Kass
Duodama 1 metų Garantija
Lengvais Išsimokėjimais

JOHN A. KASS
4102 ARCHER AVENUE
(prie Mozart Street)
Tel. LAfayette 3-8617

Seniausia Lietuvių Jewelry Krautuvė Brighton Parke
Įsteigta 1915 metais

ALAVIJA

Alavija (Alijošius) yra gerai nuo vidurių nemalimo, užkietėjimo, malšinimo gumbo ir diegliu. Jeigu galva skauda nuo netikusio maisto arba jautiesi prarūgęs, apsunkintas, paimk Alavijos grudelių nedaugiau kaip žirnio didumo, sukramtyk gerai ir nuryk, arba sutarpyk Alaviją vandenyje ir išgerk, pramuš kad ir kiečiausius vidurius. Alavijos svaras $2.50, mažiau perkant 6 uncijos už $1.00. Prisiunčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

Garsinkitės 'N-nose'

TAUPYKIT REGULIARIAI,
KAD TURĖTUMĖT PELNO...
TAUPYKIT PAS

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois
Telefonas: HAymarket 1-2028.

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandai vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto ik 8 val. vakaro. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 vidudienio.

He'll love your cooking...

you'll love your new
Magic Chef
GAS RANGE

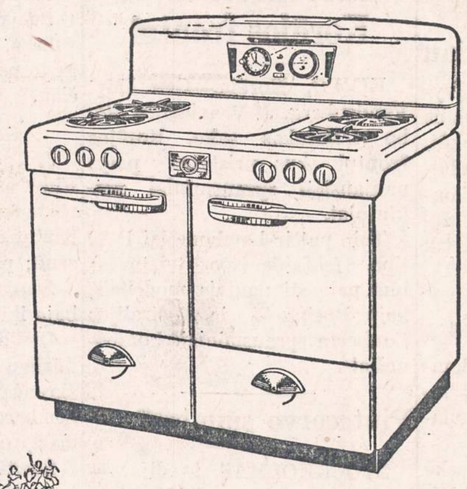

NEW beauty!
NEW burners!
NEW broiler!

SO much fun to cook on!
SO easy to use and clean!
SO very beautiful!

"U-m-m-m!" you'll say when you first see this *Magic Chef*. And "u-m-m-m" everyone else will sigh when they taste the delicious roasts and pastries you'll serve!

EASY TERMS

See it today at...

TRAFICANTE BROS.
2301 W. Taylor St. TAylor 9-9100
759 So. California Ave. SAcramento 2-0301

MORE WOMEN COOK ON *Magic Chef* THAN ON ANY OTHER RANGE

LAIKAS IR MES

Tokia antrašte VIENYBĖS 1951 m. spalio 19 d. laidoje išspausdintas įdomus p. Kazio S. Karpiaus rašinys. Jame minimas istoriškas F. J. Živato areštas Massachusetts valstybėje 1912 m. Esą, tą nedorą darbą atlikę socialistas KELEIVIO štabo narys F. J. Bagočius ir kitas to štabo narys R. Vasiliauskas-Kutra. Girdi, socialistai norėję užkariauti SLA. Apskritai socialistai esą nenaudėliai ir, aišku, kad tautininkai (seniau žinomi kaipo "tautiečiai") esą tik vieninteliai geri lietuviai.

Šiuo rašiniu aš nenoriu mūsų Amerikos lietuvių pastangų groblų iš kapų kelti, bet manau, kad būt naudinga kaip p. Karpiui, taip ir mums visiems geriau su faktais susipažinti, ir todėl paliečiu įvairius nusisekusius ir nenusisekusius mūsų gyvenimo įvykius. Ir tuo nenoriu, kad būtų daroma išvada, jog socialistai buvo ar yra kokie tai neklaidingi veikėjai, o visi kiti niekadėjai. Nieko panašaus: visų mūsų taip vadinamų "partijų" eilėse rasime gerų patriotų, pasišventėlių, kaip ir nenaudėlių.

Pirmiausia turiu pareikšti, kad nei aš, nei Vasiliauskas-Kutra niekada nebuvome KELEIVIO štabo nariai. Aš buvau nuomininkas KELEIVIO name, o Vasiliauskas pas mane tvarkė laivakorčių agentūrą.

Antra, aš Živato neareštavau ir nebuvau priežastim to įvykio. Tuo laiku, kada jis buvo areštuotas, aš važinėjau su prakalbomis Illinois ir Indianos valstybėse. Tą neseniai parejškė per VIENYBĘ pats Živatas, o pas mane yra afidavitas, datuotas 1913 m. kovo 24 d. Jį padarė Arthur E. Keating, Mass. valstybės detektyvų viršininkas, kuris Živatą areštavo, ir tas afidavitas yra paliudytas W. O. Richardson, Mass. Insurance Departamento fraternalių organizacijų viršininko. Kokiu tikslu ta mane moraliai skriaudžianti pasaka yra atkartojama, negaliu suprasti. Aišku, kaip ir įtarimas, kad menamai aš pasisavinęs tūlo Staškūno pusę pomirtinės, buvo daromi politiškais sumetimais: per mane įgilti socialistams. Dėl tos pomirtinės, mirus Strimaičiui, dokumentai buvo rasti (dabar pas mane), kad tikrus faktus SLA 1909 m. Seime Worcestery, Mass., "nukniaukė" buvęs tada TĖVYNĖS redaktorius Jokubynas ir Seimo sekretorius Strimaitis. Man buvo padaryta didelė moralė skriauda, kurią nešiau iki pastarųjų laikų. Bet tai visuomenei netaip svarbūs, asmeniški dalykai. Dabar žvilgterėsime, kokie yra tie socialistai "nenaudėliai", ir kokię "geručiai" yra p. Karpiaus vienminčiai.

Organizacija moksleiviams šelpti "Aušra" nesocialistų organizuota ir tvarkoma, dingo be atskaitų. Mano ten žlugo mizerniški $100.00.

"Laivynas", taipgi nesocialistų organizuotas ir tvarkomas, be jokių atskaitų dingo. Mano ten patriotiškais sumetimais išgaravo $300.00. Kiek kitų lietuvių, — nežinau.

"Progress Shoe", suorganizuota ir tvarkoma labai artimų p. Karpiui asmenų, buvo bankrutan nuvaryta. Socialistas Jurgis Gegužis patriotiškais sumetimais ten buvo įdėjęs ir prarado per $10,000, o aš $4,000. Ten lietuviai buvo sudėję apie $300,000.

"Palanga Credit", valdoma žymaus tautininko, dabar brooklyniečio, dingo be žinios, su man nežinomu sukeltu kapitalu, sykiu su mano $100.00.

"Progress Clothing", taipgi organizuota to minėto tautininko, su keliais tukstančiais, ir mano $100, prasišalino be jokios žinios!

"Lithuanian Mechanics & Machinists" su lietuvių apie $12,000, kurių tarpe ir mano $200, be jokių atskaitų buvo bankrutų teismo likviduota.

"American Textile", nesocialistų organizuota ir tvarkoma, sukėlė per $200,000 lietuvių tarpe. Mano buvo $500. Ji be pėdsako buvo numarinta Kaune ir Amerikoj.

"Lithuanian Sales", organizuota ir vedama žymių socialistų priešų, sukėlė apie $300,000 ir žlugo Kaune ir Bostone, nuskriausdama visus dalininkus. Aš netekau $1,000.

"Eglynas", suorganizuotas ir vedamas žymaus p. Karpiaus vienminčio, sukėlęs Amerikos lietuvių tarpe per $200,000 (su mano $2,000) atsisveikino Lietuvoj, nė vieno tartoko nepastatęs, bet Palangoje išbudavojęs sau Villa Komoda. Suinteresuotiems galiu pasiųsti mano 200 akcijų. Suprantama, visai beverčios...

"Žemės Bankas", nesocialistų organizuotas ir tvarkomas, sukėlė per $300,000 (pas mane originalios kvitos!). Dingo ir su mano $500, nė ačiū nepasakęs.

"Atstatymo Bendrovė", su savo kūdikiu "Baltic States Bank", sukėlė lietuvių tarpe apie $500,000 (su mano $1,100). Ją valdė labai artimi p. Karpiaus vienminčiai. Visokiais būdais prarasta viskas, išėmus apie $18,000, kurie yra pas iždininką, ir kuris jokių atskaitų niekam neišduoda.

Na, o ką socialistai moraliai ar materialiai kada nuskriaudė? Būtų gerai istorijai užrekorduoti. O gal socialistai ir norėjo užkariauti SLA?

Ar norėjo, ar ne, ne man spręsti, bet su 1934 m. Seimu jie jį "užkariavo", išrinkdami į Pildomąją Tarybą iš 7 narių, net 4 netautininkus. Jie valdė SLA per 10 metų. O ką jie "užkariavę" SLA padarė? Pirmiausia Susivienijimą išgelbėjo iš pražūties, sudarytos blogomis mortgečių paskolomis sumoje apie pusę milijono dolerių. Sutvarkė nesocialistų įgyvendintą betvarkę paskolų davime taip, kad socialistų laikais nė viena paskola nežuvo. Įvedė naujus skyrius, kurių jokiais padidintais mokesčiais apkrauti negalima.

Tad kodėl p. Karpius ir kai kurie jo vienminčiai tuos vargšus socialistus taip nori 'kryžiavoti"?

Beje, o kas išmetė į gatvę senuką LIETUVOS redaktorių Šerną, kurį šelpė socialistai Gugis, Grigaitis, Bagočius, Antanas Lalis, Montvidas ir kiti? Ar ne tas pats "didvyris" suorganizavo naują "Lietuvai" leisti bendrovę, surinko pinigus iš gerų lietuvių, jų skaičiuje ir mano uošvio; bendovę "nubankrutavo", pats pasiėmė buvusią spaustuvę ir iki paskutinių laikų globojo p. Karpių?

F. J. Bagočius

Papirkimai pieno prekyboje

Buvęs Crete, Ill., pieninės savininkas kaltina du Capitol Dairy Co. pareigūnus, kad jie norėję jį papirkimu ir grasinimais sulaikyti nuo sudaryymo sutarties pristatyti pieną Oak Forest ligoninei.

Reikalauja didesnės policijos apsaugos

Vakarinėje miesto dalyje sudarytas 27 asmenų įvairių visuomenės grupių komitetas, kuris rūpinasi, kad šiai vietai būtų parūpinta geresnė policijos apsauga. Piliečių komitetas nori, kad ta miesto dalis gautų daugiau policininkų, kurie galėtų patikrinti ramesnį piliečių gyvenimą.

FRIENDSHIP FOOD SENT ABROAD

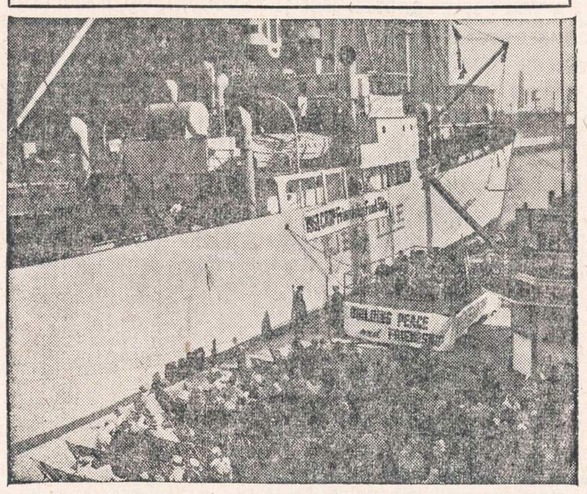

Colorful dedication ceremony was held on United Nations Day for a Friendship Food Shipment contributed by American farmers to refugees in Germany through the Christian Rural Overseas Program (CROP). Part of the hundreds in attendance are seen being seated for the ceremony at the foot of Chicago's Michigan Avenue Bridge. The ship is the Norwegian overseas freighter SS. Ornefjell. Its gift cargo is the first of an estimated 1400 carloads of bulk foodstuffs that will be contributed to CROP's program of world relief this year. Four other shipments, destined for Italy, Greece, Central Europe, the Holy Land, Turkey and India, are clearing the Port of Philadelphia this month. Since 1947 CROP has collected 5400 freight carloads of foodstuffs for overseas distribution by its parent agencies, Catholic Rural Life, Church World Service and Lutheran World Relief.

Sugriuvusios šeimos šešėliuose

Cook apskrity yra nemaža motinų, kurios turi vaikų iš ankstyvesnių vedybų su vyru, kuris vėliau savo šeimą pametė arba legaliai išsiskyrė. Kai kurios turi dar vaikų ir nelegalių, iš vieno ar daugiau kitų vyrų, kurie dažniausiai nebesurandami arba ir šiaip nesirūpina savo nelegalaus kūdikio išlaikymu. Apskrities valdžia tokių vaikų išlaikymui kasmet išleidžia po 14 milijonų dolerių.

Kai kurioms tokioms motinoms valdžia išmoka po $200 per mėnesį; kitos dar gauna iš kelių savo vaikų tėvų nemažą sumą. Bet kai kurios motinos ir sunkiai verčiasi, jei turi daugiau tokių vaikų.

Yra atsitikimų, kad tokios motinos turi nelegalių dukterų, kurios jau ir pačios turi vaikų iš savo vedybų ir taip pat gauna valdžios pašalpą.

Griežčiau baus neatsargius vairuotojus

Policija surašė kaltinimą N. Salm, 19 m., 2958 Flechter, kuris šeštadienį savo automobiliu užmušė vieną žmogų ir sužeidė antrą, jo žmoną. Jis kaltinamas per greitai važiavęs ir turėjęs nepakankamai saugumo priemonėmis aprūpintą automobilį.

Pagal naują potvarkį, policija pati seks vairuotojų važiavimą ir galės kelti kaltinimus už neatsargų vairavimą. Tuo būdu norima imtis griežtesnės kovos su auto nelaimėmis.

METRICK'S PAINT STORE
DABAR YRA
3414 W. Roosevelt Road
KEdzie 3-6800
NEMOKAMAI PRISTATOME VISAME MIESTE.
One coat Flat Paint. 12 gražių spalvų ir baltas. Gal. $3.45
Interior Gloss ar Semi-Gloss 16 spalvų ir baltas. Gal. $4.35

PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS
PEČIAI, ŠALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą
PROGRESS FURNITURE Co.
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. VIctory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO
"KELEIVIS"
AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?
Net ir kunigai pasislėpę jį studijuoja, nors savo parapijonims draudžia jį į rankas paimti.
"KELEIVĮ" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.
Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.
Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.
Kainuoja tik $3.00 metams
Adresas toks:
"KELEIVIS"
636 Broadway
SO. BOSTON, MASS

SAVAITRAŠTIS
"ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS"
U. S. A. metams kainuoja
Du doleriai
Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant:
"A. L. Balsas"
Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina.

Garsinkitės "N-nose"

GREAT NEWS FROM INSUL'S
Emerson's Essential Extra!
...the most important exclusive advantage in television design!
AREA ENGINEERED
all-new 1952 Emerson TV
SPECIALLY ENGINEERED FOR CHICAGO
HERE'S THE GREATEST PLUS IN TELEVISION HISTORY... the all-new 1952 Emerson television receiver gives you the finest picture of all because it is *specially engineered for your own viewing area.*
Emerson field engineers check reception *right here in this area* under complete, precise laboratory conditions. And then Emerson Television is individually adjusted for absolutely best reception of TV stations *right in this area.*
This is the secret of Emerson's miracle of reception... the *essential extra* that *only* 1952 Emerson offers you. That's why Emerson gives you the brightest, clearest pictures and sound in television!

20-INCH ENSEMBLE
EMERSON MODEL 697 Built-in antenna. Super-powered Long Distance Circuit. One-knob Simplimatic Tuning. Sharper, clearer pictures with Black Magic Contrast. Mahogany veneer cabinet ensemble complete with revolving-top table.
$289.95

MODEL 693 20-inch mahogany console with matching doors.

MODEL 699 17-inch television with 3-speed automatic phonograph.

17-INCH
EMERSON MODEL 696 Built-in antenna. Super-powered Long Distance Circuit. Full Screen Focus for pictures sharp and clear edge-to-edge. One-knob Simplimatic Tuning. Graceful, curved-top mahogany veneer cabinet.

$219.95
Every 5 Seconds Someone Buys an EMERSON—AMERICA'S BEST BUY!
EASY TERMS - SEE EMERSON NOW AT
INSUL'S
FURNITURE -- TELEVISION -- APPLIANCES
4151 W. MADISON STREET — Phone: KEDZIE 3-4219
2829 N. MILWAUKEE AVENUE — Phone: ALBANY 2-3120

NE TIK ŠIMET, BET JAU PER 46 METUS
LIETUVIAI PELNINGAI TAUPO
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to $10,000 by F.S.L.I.C.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
3 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:

Metams	$9.00
Pusei metų	5.00
Trims mėnesiams	3.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	6.50
Trims mėnesiams	3.00

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Karo Paliaubos

Vakar sukako 33 metai nuo tos dienos, kai sustojo mūšiai Pirmame Pasauliniame Kare: lapkričio 11 dieną 11 valandą ryto. Kiek viso ko atsitiko per tą trečdalį šimtmečio! Pasaulis šiandien ne toks, koks buvo iki pirmojo didžiojo karo, ir jisai nepaliauja keitęsis.

Pusiausvyra, iš kurios jisai buvo išmuštas patrankų ugnim vasarą 1914 m., dar nėra atstatyta. Tautos, valstybės, imperijos ritasi kažin kur, iš vienos katastrofos patekdamos į kitą. Praūžė Antras Pasaulinis Karas, ir dabar vėl eina smarkėjančiu tempu ginklavimosi lenktynės.

Mažesni karai jau eina įvairiose vietose Azijoje. Tarp jų žymiausia — Korėja. Čia paliaubų derybos jau tęsiasi kelintas mėnesis, neduodamos teigiamų vaisių. Ar mūšiai šitoje srityje yra ginklų išbandymas, pasiruošiant Trečiam Pasauliniam karui? Gal būt.

Gal būt, tas karas, kuris prasidėjo prieš 37 metus, dar nėra iš tikrųjų pasibaigęs, nes tikros taikos iki šiol nebuvo. Buvo laikiniai susitaikymai ir ilgesnės ar trumpesnės pertraukos. Ateities istorikai gal taip ir apibūdins šitą laikotarpį žmonijos gyvenime.

Ginklo padėti nenori tie, kurie ginklo jėga laikosi valdžioje. Kol tokios valdžios neišnyks, pastovios taikos nebus. Jos yra nuolatiniame karo stovyje su savo žmonėmis, ir jos negali taikoje gyventi su kitomis tautomis.

Žmonių išrinktoms valdžioms nebelieka nieko kita, kaip stiprinti savo šalių jėgas, jad jos nebūtų užkluptos nepasiruošusios, kaip 1939 m.

Kas Laimėtų Rinkimus?

Iš 2,188 savaitraščių, einančių įvairiose Jungtinių Valstybių dalyse, dauguma mano, kad tinkamiausias kandidatas į prezidentus 1952 m. rinkimuose būtų gen. Dwight D. Eisenhower. Bet jie abejoja, ar Eisenhoweris kandidatuos, ir dauguma jų spėja, kad bus vėl išrinktas prez. Trumanas.

Apklausinėjimą padarė Vakarinių Laikraščių Sąjungos leidinys. Jisai išsiuntinėjo balsavimų korteles 6,444 savaitinių laikraščių redaktoriams kiekviename steite, ir gavo atsakymus iš 2,188. Šitų laikraščių redaktoriai gyvena mažuose miesteliuose, dažnai susitinka su žmonėmis ir žino jų pažiūras.

Į klausimą, kas bus sekantis JAV prezidentas, 898 atsakė, įvardydami prez. Trumaną. Antras po jo asmuo, už kurį balsavo 544 redaktoriai, buvo gen. Eisenhoweris; o trečion vieton pateko senatorius Robert A. Taft, gavęs 488 balsus.

Šita anketa, žinoma, nepasako, kokios žmonių nuotaikos bus ateinančiųjų rinkimų metu, nes iki to laiko yra dar beveik ištisi metai. Bet ji parodo, kaip Amerikos sodžiaus gyventojai galvoja apie įvairius kandidatus šiandien.

Populiariausias žmogus sodžiuje, pasirodo, visgi yra prez. Trumanas, — jei neskaityti gen. Eisenhowerio, kuris vargu bebus kandidatas. Sen. Taftas toli nuo jo atsilieka.

Didmiesčiuose ir pramonės centruose gyventojų nuotaika turėtų būti dar palankesnė Trumanui, nes demokratai čia iš viso yra stipresni.

Savaitraščių redaktoriai spėja, kad republikonai nominuos Taftą, o demokratai Trumaną, ir pastarasis laimės.

Abiejų partijų konvencijos įvyks Chicagoje, International Amphitheater salėje. Republikonų — liepos 7 d., demokratų — liepos 21 d.

APŽVALGA

DIDŽIAUSIA SOCIALINĖ NELYGYBĖ RUSIJOJE

Nė viename Vakarų krašte nėra tokios didelės socialinės ir ekonominės nelygybės, kaip Sovietų Sąjungoje, sako britų diplomatas David Kelly, iki paskutinio laiko buvęs ambasadorium Maskvoje.

Jisai išgyveno SSSR sostinėje daugiau kaip dvejus metus ir, sugrįžęs namo, parašė Londono "Sunday Times" (atskiras laikraštis nuo dienraščio "Times") straipsnį, kuriame jisai pastebi, kad daugelis žmonių Britanijoje dar vis tebeįsivaizduoja Rusiją tokią, kokia ji buvo prieš 30 metų, nenumanydami, kaip ji pasikeitė. Sovietų Rusija palaipsniui visiškai atsisakė nuo proletarinių *socialinės lygybės* idealų. Nelygybė algose pasiekė laipsnį, kuris yra neįmanomas Anglijoje, o skirtumai privilegijose yra dar didesni.

David Kelly rašo:

> Valdančioji klasė, kaip grupė, prasideda nuo Politbiuro viršūnėje ir eina žėmyn per ministerius, dirbtuvių vedėjus, baleto šokėjas, žurnalistus ir technikus. Rankų darbą dir bantieji privilegijų neturi, išimant nedaugelį favorizuojamų asmenų, parinktų iš kitų tarpo už jų viršnorminį darbo našumą. Iš šitų malonėmis apdovanotų asmenų yra rekrutuojama būsimoji valdžios klasė. Jie gauna daug didesnes algas ir privilegijas sau ir savo šeimoms, kaip pvz. keliones, automobilius ir mokslą.

Kitiems darbininkams šitie dalykai visai neprieinami.

Darbininkas, kuris pavėluoja daugiau kaip 20 minučių, gauna šešis mėnesius pataisos darbo savo darbovietėje ir kas mėnesis jam nutraukiama vienos savaitės alga. Už tris pavėlavimus viename mėnesyje daugiau kaip po 20 minučių darbininkas gauna nuo dviejų iki keturių mėnesių kalėjimo.

Profesinės sąjungos Rusijoje, pasak Kelly, yra valstybės organai, kurių vyriausias uždavinys žiūrėti, kad būtų sparčiau dirbama.

MELAGIO PASAKOS

K. S. Karpius bando savo pirmesnius melus apie Brooklyno 1914 metų Visuotiną Seimą paremti naujais melais. Nors jisai negali paneigti to fakto, kad tame Seime socialistai pasiūlė ir pravedė rezoliuciją, reikalaujančią pripažinti Lietuvai *tautinio apsisprendimo teisę*, bet vistiek jisai tvirtina, kad jie buvę priešingi Lietuvos nepriklausomybei! Pirmiau jisai dargi sakė, kad socialistai visai priešinęsi Lietuvos "skyrimo nuo Rusijos idėjai" ir net autonomijai, — kas yra *aiškus melas*.

Pirmiau jisai rašė, kad Brooklyno Seimas suskilo dėl socialistų atsisakymo pritarti "net" autonomijai, o dabar jisai jau yra priverstas pripažinti, kad skilimas įvyko dėl iždininko klausimo (socialistai, nors turėdami beveik dviejų trečdalių daugumą seime, siūlė nepartinį asmenį šitai vietai, o "tautiečiai" užsispyrė reikalauti tos vietos savo srovės žmogui).

Taigi Karpius yra sugautas parašęs *du melu*. Bet, mėtydamas pėdas, jisai dabar šoka nuo klausimo apie Visuotinąjį Seimą Brooklyne prie kitų temų. Jisai pasakoja, kad dar 1918 m. "Naujienos" rašiusios, jog "Lietuvos nepriklausomybės obalsis netikęs daugeliu atžvilgių"; bet Karpius nenurodo nei kuriuo laiku, nei *kokiame ryšyje* tai buvo parašyta. Dabar eik žmogus per dienraščio numerius ir ieškok, iš kur jisai tuos žodžius išpešė!

Tais metais, kaip žinoma, Lietuvos Tarybos dauguma buvo nutarusi paskelbti *"nepriklausomą Lietuvos valstybę, amžinais ryšiais sujungtą su Vokietija"*, vadinasi, nepriklausomybės šūkis buvo vartojamas pridengti Lietuvos įjungimą į vokiečių imperiją. Šitų faktų Karpius nepamini, neva piešdamas to laiko istoriją.

Kitoje vietoje jisai rašo:

> Yra žinoma, kad P. Grigaitis buvo iš tų revoliucionierių, kurie kovojo prieš carizmą, daužydami monopolių langus, kai patriotai lietuviai kovojo už tautos teises.

Tai melagio plepalas, nes monopolių langų daužymu Grigaitis ne tik neužsiėmė, bet buvo *priešingas* tų priemonių vartojimui, ir jo paties pasiūlymu buvo socialdemokratų organizacijos įgaliotas ištirti tokius palaidų elementų veiksmus, vykdomus "revoliucijos" vardu, ir instruktuoti partijos narius, kad jie prieš tai kovotų.

Pagaliau Karpius dar štai ką prasimano: Kai Amerikos Lietuvių Centrinis Komitetas siuntė savo delegaciją į Washingtoną tartis su Amerikos Raudonuoju Kryžium dėl aukų į Lietuvą persiuntimo, tai "Naujienos" tą žygį pavadino *"niekšų ir bepročių darbu"*.

Tai šlykštus ir kvaiias melas! Karpiaus sugalvotus epitetus paliekame jam pačiam.

ŽVILGSNIS Į GYVULIŲ PASAULĮ

Rašo G. J. BYLAITIS

(Tęsinys)

Ne vienas iš mūsų grožėjomės paukščių čiulbėjimais ir gal klausėme savęs ar jie yra muzikalūs. Ilgi tyrinėjimai Vienos fiziologiniame institute į šį klausimą atsakė teigiamai. Savaime aišku, kad paukščių muzikališkumas yra visai kitokio pobūdžio negu žmogaus. Paukščiai turi absoliutišką klausą, ritmo ir tempo pajautimą, gal net galima sakyti, kad jie yra savo rūšies kompozitoriai. Kai kurie paukščiai labai "susinervuoja" išgirdę melodiją A-dur tonacijoje, bet turi ypatingą palinkimą į C ir G-dur. Špokas ne tik kad išmoksta nekomplikuotą melodiją, bet ją net sugeba transponuoti. Pradėdamas išmoktą melodiją per aukštai, tuojau nutraukia ir uždainuoja kitoje, žemesnėje tonacijoje. Nežiūrint, kad pagal dainą galima atspėti paukščio rūšį, daugelis paukščių, aplinkybėms susidėjus, išmoksta kitų paukščių dainas, kai tuo tarpu nė vienas žinduolis to neįstengia. Nors Darvinas ir rašo, kad vilkas, patekęs į šunų tarpą, išmoksta loti, bet čia yra reikalas betarpiškos giminystės.

Atrodo, kad paukščiai būdami muzikalūs, turėtų ir kalbėti, bet kalbėti nemoka; kalbėti negali ir visi kiti gyvuliai. Žodis žmogų pakelia virš gyvulio. Buvo diskutuojama ar gyvuliai nekalba dėl to, kad jie negalvoja, ar negali galvoti, kadangi nekalba? (James-Langės teorijos įtaka). Sąvoka ir žodis yra neišskiriami (kakakakk garsas ar yra žodis ar sąvoka?). Žinoma, kategoriškai jie nėra identiški. Žmogus kuria tai, kas be jo nebūtų. Jis savo percepcijas (pagavas) perdirba į sąvokas ir idėjas, jis kuria. Kalboje (ar tai išviršinėje — toninėje ar tai vidinėje — neištartoje) žmogus išreiškia savo idėjas, kurios pradžioje tik jame gyvena. Gi gyvulys savo jausmuose išreiškia tik savo jausmų afektus, pojučių išdavas, bet ne daugiau. Tuo tarpu žodis yra kartu dvasinis kūrinys. Žinoma, tas, kuris yra absoliutiškas sensualistas ar empirikas, priimdamas už tiesą ir žinojimą tik tai, ką jis mato, turi prileisti, kad gyvuliai galvoja ir kalba, bet jis turi prisipažinti, kad nors ir matydamas kinietišką raštą, nežino kas ten parašyta. Trumpai: žmogaus kalba susideda nevien tik iš empirinių pagavų, bet ir iš aprioristinių, nes pati pagava yra galima tik daleidžiant aprioristinę premisę. Gyvulių "kalba", betyrinėjant, yra užrašoma į fonografo plokšteles, kuriose gyvulių garsai yra užfiksuojami. Cirke gyvulių pamėgdžiotojai stebina ir apgaudinėja tik žmogų, bet tik ne tą patį pamėgdžiojamąjį gyvulį. Gaidžio pamėgdžiotojas, sakysime, šaukia "kakeriku", bet tikrumoje gaidys jokios "k" ar "i" ir "r" netaria. Šie garsai yra tik šlamesiai. Tam tikroms situacijoms pasitaikius, gaidys gali tik sekančius garsus paleisti: piršdamasis vištelei jis šaukia "gogerok", radęs ką lesti triumfuoja "tak-tak-tak-tak", pavojui esant žemėje — "gogogok", gresiant jam iš oro — "rreeee". Visi šie garsai yra prigimti ir visiškai atskirai išaugintas gaidys, neturėdamas progos "savųjų kalbą" išgirsti, vartoja tuos pačius garsus. Yra sudarytas bezdžionių "kalbos žodynas", siekiąs maždaug 80 "žodžių", įkalbėtų į plokšteles ir vėliau vartojamų "pasikalbėjimams" zoologijos soduose. Bet ir šio aukščiausiai išsivysčiusio gyvulio "kalba" yra ne kas kita, kaip išraiškos afektų: baimės, pasitenkinimo, piršimosi, grąsinimo, perspėjimo ir t.t.

Beieškant analogijos tarp žmogaus ir gyvulio pojučių pasaulyje, susidaro aiški išvada: gyvulys, nors ir turėdamas panašius jutamuosius organus į žmogaus, gyvena savo aplinkuma, kai tuo tarpu žmogus savo aplinkumoje begyvendamas kartu ją ir kuria. Žmogus savo aplinka skaito visą kosmos, tuo tarpu gyvulys gyvena "muilo burbuliuke", už kurio jam niekas daugiau neegzistuoja. Juk šuns nesudominsi lėktuvu, nes iš ten jam dar niekada nenukrito kaulas. Viskas šiame pasaulyje yra nuostabu ir problematiška galvojančio žmogaus plačiai atidarytomis akimis, bet žmonėms, kaip ir paukščiams, Dievas davė pelėdą — boksininką, kuris visuomet gyvena tamsumoje, gyvuliškajame millieu.

Beieškant bendrumo, įstatymų, taisyklių bei priežasčių gamtoje, prieita prie to, kad gyvoji gamta buvo bandoma išaiškinti ir suprasti pasiremiant chemijos ir fizikos dėsniais. Šis mechanistinis aiškinimas privedė prie to, kad gyvybė, kartu ir pati siela, buvo laikoma ne kuo kitu, kaip komplikuota mašina. Vadinasi, kaip liauka gamina seiles, harmonus, skilvio sultis arba kepenys tulžį, taip smegenys mintis, idėjas ir judesys buvo tik refleksų grandinė. Ši genialaus fiziologo, bet gana vienpusiško psichologo Pavlovo nustatyta kryptis dar ir šiandien tebeturi pasekėjų, ypatingai Amerikoje, kur "conditioned reflexes" yra labai populiari "naujenybė", kai tuo tarpu Europa šią kryptį baigia pamiršti, pervęda į istorinį archyvą. Nors iki šiol nepavyko patenkinamai pasakyti ir nustatyti, kas gyvybė arba siela yra, vis dėlto yra prieita prie pažinimo, kad tai yra daugiau negu cheminiai procesai arba refleksų grandinės. Galvojančiam yra visuomet geriau eiti didesnio pažinimo keliu, negu kad apsistoti prie įkaltos dogmos, užsikimšti moliu ausis ir užsidėti juodus akinius. Todėl ir gyvybės klausimas priklauso ateičiai ir tiems, kurie šiame kelyje dar nėra provargę.

(Bus daugiau

Vieni skelbia dalį tiesos, kiti dalį jos nuslepia, o NAUJIENOS paskelbia visą tiesą.

DR. P. JONIKAS

LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA

22. *(Tęsinys)*

Svetimosioms lytims pažinti jam padėjo įsigilinimas į gyvąją žmonių kalbą, į tas jos lytis, kurios nebuvo svetimų kalbų užkrėstos, ir jos dėsnių suradimas. Taigi susirasti lietuviškumo bei kalbos taisyklingumo kriteriją, matą jam padėjo gyvoji žmonių kalba. Štai pvz. norėdamas ištirti, koks linksnis gyvojoje, svetimybių nesugadintoje, žmonių kalboje sakomas po lyties *vadinasi*, jis sakosi taip daręs: kartą, pasivertęs kvailiu, rodąs į ąžuolą ir klausiąs kaimietį: "Kaip šis medis *vadinas?*" Žmogus nustebęs ir sakąs: "Tai ar nežinai? Šis medis *vadinasi* ąžuolas."[121]

Tokiu matu remdamasis, jis persijojo bendrinės kalbos posakius bei sintaksines lytis, ir, kur buvo rastos nereikalingos, svetimos, buvo pasiūlytos pakeisti lietuviškomis. Taip pat buvo taisomi ir netaisyklingai sudaryti žodžiai. Štai pora pavyzdžių. Jablonskis atmetė Jauniaus vartotą *įvardovietę* "įvardį", nes ji sudėta iš žodžių *į vardo vietą*. O tokių sudurtinių žodžių lietuvių kalba nedaranti: juk iš *į trobos vietą, į šuns vietą, į kelio vietą* nesą sakoma *"įtrobovietė", "įšunvietė", "įkelivietė (įkeliavietė)"*. Taip pat netikęs ir Jauniaus *sakymbūdis* "nuosaka", nes iš veiksmažodinių daiktavardžių su priesaga *-ymas (-imas)* ir šiaip daiktavardžių žmonių kalba nedaranti sudurtinių žodžių: *rašymas* ir *plunksna, vežimas* ir *kartis* mūsų kalba nededanti į krūvą ir iš jų vieno žodžio nelipdanti. Arba Jablonskis atmetė anuo metu vartotą *viengentį, vientautį*, nes jie ne pagal žmonių kalbos dėsnius sudaryti. Mat, žmonių esą sakoma: *vienplaukis* (be kepurės), *vienmarškinis* (be trinyčių, be švarko) bėgioja; *vienaakis* (su viena akim) senis; mes *vienmečiai, vienvardžiai*. Iš to esą matyti, kad šie žodžiai mūsų kalboje tegalį būti būdvardžiai. Todėl vargu kas galėjęs girdėti sakant: atėjo mano *vienmetis, vienvardis, vienžemis*. Tai nereikėtų sakyti nė "mano *viengentis, vientautis*", "mylimas *viengentį*". Ar nebūtų geriau tam reikalui susidaryti *tautietį:* kaip sakoma "mano *giminietis* (giminaitis)", t. y. priklausąs prie mano giminės, taip ir "mano *tautietis*" būsiąs priklausąs prie mano tautos.

Tokios netaisyklingos ar nelietuviškos lytys buvo Jablonskio skelbiamos laikraščiuose. 1912 m. išėjo ir atskira knyga, vardu "Rašomosios kalbos dalykai", turėjusi nemaža įtakos bendrinei kalbai nusistojant. Tie taisymai Jablonskio buvo skelbiami straipsniais ar įvairių knygų, vadovėlių recenzijų proga visą amžių[122]. Tas nuolatinis klaidų taisymas, nuolatinis lietuviškų ir taisyklingų lyčių priminimas bei kalimas į galvą ilgainiui labai apvalė ir apdorojo mūsų bendrinę kalbą. Juoba, kad Jablonskis geros — taisyklingos, aiškios ir sklandžios — kalbos mokė ir mokykloje, universitete, įvairiuose kursuose ar privačiai, taip pat taisė prieš spausdinant įvairių autorių raštus.

Išmokyti visuomenę, pirmiausia jaunuomenę, grynos, taisyklingos ir gražios bendrinės kalbos padėjo paties Jablonskio darbas mokyklose (jaunuomenės mokymas), ypač jo įvairūs kalbos vadovėliai, kuriuos daugis ir ligi šiol vienokia ar kitokia forma kartoja ir jais naudojasi. Kaip jau anksčiau esame minėję, 1901 m. jis paruošė pirmą įtakingą Didž. Lietuvoje "Lietuviškos kalbos gramatiką". 1919 m. išėjo perdirbta "Lietuvių kalbos gramatika" (P. Kriaušaičio ir Rygiškių Jono slapyvardžiu), 1922 m. antras papildytas jos leidimas (jau Rygiškių Jono slapyvardžiu), o 1925 m. trumpesnis "Lietuvių kalbos vadovėlis". Suprasdamas, jog lietuviškos bendrinės kalbos negalima sukurti numokant išdėti mintīes pagal mūsuosius kalbos dėsnius, neturint savos sintaksės, jau 1911 m. Seinuose išleido "Lietuvių kalbos sintaksės" pirmąją dalį (sakinio mokslą), kurią vėliau P. Klimas pritaikė mokyklų reikalui. Kiti sintaksiniai dalykai, kaip linksnių (kuriuos trumpai palietė ir 1901 m. gramatikoje) ir prielinksnių vartojimas, jo atskiru veikalu paskelbti 1928 m. (Linksniai ir prielinksniai).

3. Kazimieras Būga

Kazimieras Būgà gimė 1879 m. lapkričio 6 d. Pažiegėje, Dusetų vls., Zarasų aps. Pradžios mokslą ėjo Dusetų pradedamojoje mokykloje, o vidurinį Petrapilyje, kur 1892—1895 m. mokėsi triklasėje privatinėje mokykloje. 1895—6 m. lankė ketvirtąją progimnazijos klasę prie šv. Onos bažnyčios. Po to stojo į Petrapilio katalikų kunigų seminariją, bet dėl savo lietuviško nusistatymo lenkuojančios seminarijos vadovybės buvo pašalintas. Negaudamas tėvų paramos, kurį laiką vertėsi privačiomis pamokomis, kol paskui už kyšį gavo skaičiuotojo vietą Petrapilio fizikos observatorijoje. Atspėjamu nuo tarnybos laiku studijavo lietuvių kalbą, tarmes, kirčiavimą, latvių kalbą ir t.t. Kartu įsitraukė ir į lietuvių kultūros darbą. Kelerius metus buvo Petrapilio lietuvių susišelpimo draugijos sekretorium, vertė į lietuvių kalbą dramos veikalus, su kitais net pats rašė mėgėjų teatrui, taisė veikalų kalbą, buvo teatro suflerius, kartu su kitais leido nelegalų "Žiburį". Kalbos klausimais visi vertino Būgos nuomonę. Rašinėjo, daugiausia rašybos ir kalbos klausimais, lietuvių laikraščiuose. Netrukus, pastebėjęs jo kalbinius gabumus, Petrapilio universiteto privatdocentas E. Volteris supažindino jį su Petrapilio dvasinės akademijos profesorium K. Jaunium, jau tada išgarsėjusiu (nors ir savamoksliu) lietuvių kalbos žinovu. Nuo 1902 m. Būga liko Rusų mokslo akademijos apmokamu Jauniaus sekretorium, pastatytu tam, kad išgautų iš Jauniaus lietuvių kalbos gramatiką ir tarmių aprašymą, nes Jaunius pats labai nemėgo rašyti. Čia jis turėjo progos išgirsti ir pasisavinti Jauniaus kalbos mokslo žinias. 1905 m. Būga eksternu išlaikė brandos egzaminus ir tais pačiais metais įstojo į Petrapilio universiteto istorijos filologijos skyrių, kuriame dirbo eilė garsių profesorių mokslininkų: J. Baudouinas de Courtenay, A. Šachmatovas, A. Sobolevskis ir kt. Iš pradžių ir universitete jis tesidomėjo K. Jauniaus aisčių (baltų) kalbotyros žiniomis. 1905 m. Būga surašė tą jo mokslą ir 1908 m. išleido atskirą knygą (Aistiški Studijai). Tačiau netrukus (1909), susipažinęs su tikruoju kalbotyros metodu, pats to paskelbtojo mokslo išsižadėjo. Universitetą baigė 1911 m., už darbą apie slavų skolinius lietuvių kalboje gavęs aukso medalį. Mokslą išėjęs, buvo paliktas universitete ruoštis profesoriaus darbui prie lyginamojo kalbų mokslo katedros. Šalia jam buvo Rusų mokslų akademijos pavestas tolimesnis A. Juškos žodyno redagavimas. 1914 m. pradžioje gavo stipendiją specializuotis užsienyje, buvo nuvykęs į Karaliaučių, bet tuoj turėjo vėl grįžti, nes vasarą prasidėjo karas. 1916 m. pavasarį išlaikė magistro egzaminus ir tuojau buvo paskirtas Petrapilio universiteto privatdocentu, o netrukus perkeliamas į Permės universitetą, kur 1917 m. tapo ekstraordinariniu profesorium. Tačiau prasidėjusi Rusijos revoliucija darbą sutrukdė; kurį laiką dirbo lietuvių tremtinių komitete Sibire. 1920 m. vasarą grįžo į Lietuvą ir pradėjo dirbti Švietimo Ministerijoje, kuri jam pavedė lietuvių kalbos žodyno leidimą. Lietuvos Universitete skaitė lietuvių kalbos ir bendrosios kalbotyros paskaitas. Intensyviai ir sunkiomis sąlygomis dirbdamas, suardė sveikatą, ir 1924 m. gruodžio 1 d. mirė Karaliaučiuje, kur buvo išvykęs gydytis. Palaidotas Kaune.

[121] Pastarasis sakinys įrašytas jo "Lietuvių kalbos gramatikos" pavyzdžiuose.

[122] Dabar Jablonskio taisymai pasidarė gerai prieinami išleidus jo raštus (Jablonskio raštai I—V. Red. J. Balčikonis. Kaunas 1932—36).

VADOVO KLAUSIMU

KONSTANTINAS BURBA

Š. m. spalio mėn. 25 d. Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois (LChCI) išsiutinėjo sekančio turinio aplinkraštį:

"Chicagos lietuviškų organizacijų vadovybėms: LChCI ruošia spaudai informacinę knygą apie Chicagą. Ši knyga sudarys daugiau kaip 100 puslapių ir susidės iš dviejų dalių. Pirmoje dalyje tilps plati Chicagos miesto istorija, visų žymesnių Chicagos miesto pastatų, paminklų, parkų, mokslo, pramonės ir prekybos įmonių aprašymas. Antroje dalyje bus įdėtos lietuviškų religinių, kultūrinių ir visuomeninių organizacijų informacijos ir adresai. Taip pat bus atspausdintas žymesnių lietuvių biznierių ir profesionalų klasifikuotas sąrašas su adresais. Knygos pabaigoje bus įdėtas Chicagos miesto gatvių sąrašas ir planas su svarbesniųjų lietuviškų institucijų atžymėjimais. Knyga bus iliustruota. Tai bus tikras vadovas Chicagai pažinti. Todėl knyga pavadinta **Chicagos Vadovas.** Kiekvienas lietuvis noriai įsigys ir skaitys šią knygą, nes joje ras visas jam reikalingas informacijas ir įdomias žinias apie šią tikrai lietuvišką sostinę Amerikoje. Visos lietuviškos organizacijos, o taip pat pavieniai biznieriai ir profesionalai turi būti užinteresuoti, kad jų adresai ir kitos informacijos tilptų šioje knygoje.

"LChCI vadovybė išleisdama šią knygą nori, kad joje dedamos žinios apie lietuviškas organizacijas būtų pilnos ir tikslios. Todėl prieš spausdinant mes norime tas žinias patikrinti. Pridėtame lapelyje Jūs rasite Jūsų organizacijos vardą, adresą ir pirmininko ar sekretoriaus pavardę. Prašome šias žinias patikrinti ir, padarius ištaisymus, šį lapelį tuojau sugrąžinti mums. Lapeliui grąžinti pridedamas apmokėtas vokas. Lapelis turi būti grąžintas ne vėliau š. m. lapkričio mėn. 15 dienos.

"Visos Chicagos lietuviškos organizacijos Chicagos Vadove bus paminėtos nemokamai.

"Dėkodami už Tamstų kooperavimą, su tikra pagarba (pas.) Prezidentas A. J. Rudis. Chicagos Vadovo Leidimo Komisija J. P. Varkala, A. Baliūnas, Dr. K. Drangelis, J. L. Jatis, A. G. Kumskis ir J. W. Pachankis."

Susidomėjimas panašiu leidiniu mūsų visuomenėje jaučiamas didelis, o jo reikalingumas yra neabejotinas. Stebėtina, kaip iki šiol dar tokio leidinio nesusilaukėm. Tas klausimas turėtų būti mūsų visos gyvos, sutelktos bendram reikalui, visuomenės klausimu. Dabar yra pats laikas tokį sumanymą aptarti ir pakritikuoti. Jei toks vadovas išeitų ir būtų nevykęs, jis užkirstų ilgam laikui kelią ir geram vadovui pasirodyti. Tad nagrinėjant LChCI sumanymą norėčiau pastebėti:

1. Leidinys turėtų būti **visų JAV lietuvišku vadovu.** Jame turėtų būti paminėtos visos JAV lietuviškos:

a) atstovybės ir konsulatai,

b) politinės, kultūrinės, tikybinės ir profesinės organizacijos,

c) veteranų būriai,

d) pramonės ir prekybos įmonės bei įstaigos,

e) bažnyčios, parapijos, mokyklos bei kursai,

f) "saliūnai",

g) stambesni ūkininkai ir didesnių namų savininkai,

h) pavieniai praktikuojantieji amatininkai, technikai, inžinieriai, architektai, gydytojai, advokatai, vertėjai, "real estatininkai", profesoriai, mokytojai, žurnalistai, redaktoriai, muzikai, dainininkai, dailininkai, artistai, skulptoriai, rašytojai ir t.t.

i) dienraščiai, spaustuvės, knygų leidyklos, spaudos platintojai, žurnalai, savaitraščiai ir biuleteniai.

j) radio programos, pranešėjai ir žinių komentatoriai.

Visų tų asmenų įstaigų bei įmonių pašto adresai, telefonai ir trumpi aprašymai turėtų būti duoti kuotiksliausiai.

2. Vadovas turėtų būti sutvarkytas trejopai: alfabetiškai, regionaliai (pagal valstybes bei miestus) ir klasifikuotai (pagal raudonosios telefono knygos pavyzdį). Viskas turėtų tilpti vienoje patogiam vartojimui įrištoje knygoje.

3. Toks vadovas turėtų laiks nuo laiko būti pataisytas, papildytas ir naujai leidžiamas. Juo pilnesnis ir tikslesnis jis bus, tuo didesnis bus jo pareikalavimas.

4. Vadove turėtų tilpti JAV žemėlapis, nurodantis visus lietuviškus centrus ir spėjamąją lietuvių pasiskirstymo statistiką.

5. Tokį vadovą gal net vertėtų leisti anglų kalba.

6. Šiam milžiniškam darbui atlikti nepakaks vieno aplinkraščio išsiuntinėjimo ir kelių jo atsakymų surinkimo. **Žinios tokiam vadovui dar reikia surasti,** patikrinti vietoje ir iš jų atrinkti reikalingiausias spaudai. Tam reikia ištisą tinklą įvairių sričių žinovų ir talkininkų. Be abejo, reikes ir lėšų pradžiai, bet svarbiausia atsidavusių entuziastų, kurie galėtų pašvęsti tam pilną savo darbo laiką.

7. Manau, kad Lithuanian Chamber of Commerce ir Amerikos Lietuvių Taryba būtų tinkamiausios organizacijos tokiam vadovui ruošti.

8. Toks vadovas neturėtų būti kurios nors vienos organizacijos bei asmenų grupės rūpestis bei pasipelnymas — jis yra perdaug visuomeniškas ir turėtų rūpėti visiems vienodai.

9. Šia prasme LChCI sumanymas yra per siauras ir jo apimtis per maža. "Chicagos Vadovo" pirmoji dalis mano manymu yra visai nereikalinga net ir jo numatytoje apimtyje. Nemanau, kad LChCI galėtų išleisti geresnę informacinę medžiagą apie Chicago kaip kad nemokamai platinamas CTA žemėlapis su visom papildomom informacijom apie Chicago. Bent naujiesiems chicagiečiams, atvykusiems per pastaruosius kelius metus, Chicagoje vadovo tikrai jau nebereikia. Iliustracijos, ypač portretai, tokiame leidinyje būtų ne vietoje.

10. Keista, kad LChCI ėmėsi tą darbą dabar, po to kai daugiau kaip prieš metus atmetė dviejų entuziastų, ekonomisto G. Lapėno ir advokato Stankevičiaus, įteiktą smulkų planą panašiam leidiniui leisti. Minėtieji asmenys buvo net LChCI reikalavimu sudarę teisėtą bendrovę (incorporated) ir pristatę atitinkamas iš jų reikalaujamas garantijas. Jie buvo net pradėję dirbti. Deja, šie pasiryžėliai dabar nėra įtraukti į vadovo leidimo komisiją.

Liet. Bendruomenės aktas New Yorke

ALTo Vykdomojo Komiteto atstovams ir kitiems tuo reikalu tiesiogiai suinteresuotiems ir kompetetingiems veiksniams JAV Lietuvių Bendruomenės reikalais bendrai sutarus, š. m. balandžio mėnesį sudarytas JAV Lietuvių Bendruomenės Laikinasis Organizacinis Komitetas, kaip JAV Lietuvių Bendruomenės pradininkas, (turįs uždavinį sukurti šio krašto Liet. Bendruomenės teisinius pagrindus, suburti Bendruomenės organizacinius branduolius ir paruošti sąlygas reguliariai Bendruomenės veiklai), yra jau atlikęs savo uždavinių dalį, nuo kurios gali prasidėti jau normalesnis Bendruomenės veiksnių reiškimasis.

JAV Lietuvių Bendruomenės oficialaus veikimo atidarymui pažymėti, Laikinasis Organizacinis Komitetas ruošia Lietuvių Bendruomenės aktą — specialią šventę, kuri įvyks š. m. lapkričio 18 d. — sekmadienį New Yorke 2 val. p.p. Statler viešbučio salėje.

Šiuo viešu pranešimu JAV Lietuvių Bendruomenės Laikinasis Organizacinis Komitetas turi malonią pareigą kviesti į Bendruomenės aktą atsilankyti lietuvių organizacijų, lietuvių laikraščių ir lietuvių įstaigų atstovus; Komitetas taip pat turi didelę garbę kviesti šventėje dalyvauti lietuvių visuomenės veikėjus, kultūrininkus ir kitus lietuvius.

Tikimasi, kad šioje Amerikos lietuvių gyvenime naują vienybės barą lietuvybės išlaikymo srityje pradedančioje šventėje gausiai dalyvaus lietuvių ne tik iš didžiojo New Yorko bei jo apylinkių, bet ir iš kitų tolimesniųjų lietuvių kolonijų.

GARSINTIS "NAUJIENOSE" APSIMOKA, NES JOS DUODA GERUS VAISIUS

Anglų kalbos vadovo

frazeologinio žodyno pirmas sąsiuvinys jau išėjo iš spaudos. Antras sąs. (Anglų kalbos pagrindų 1-mas sąs.) išeis lapkričio mėn. vidury. Atsk. sąsiuvinio kaina 60 c. Prisiuntus 60 c. (už 2 sąs. $1.20) pašto ženklais (po 1, 2, 3 ar 5 centus) leidinio pirmieji sąsiuviniai siunčiami susipažinti. Užsakant ir siunčiant pinigus iš anksto (čekiu ar money orderiu), 5 sąs. kainoja $2.75, 10 sąs.—$5.00, 15—$6.75 ir 20—$8.00. Užsakymus galima siųsti ir šiuo adresu:

THE GUIDE TO ENGLISH for Lith., 1606 So. Halsted Street, CHICAGO 8, ILL.

Trumpai apie gamtą

Augmenija kovoja dėl išsilaikymo

Kad būtų galima įsigyti vaizdą, kaip augmenija kovoja dėl išsilaikymo gyva ir veisli, reikia pačiam stebėti. Augmenija yra tiršta ir veržli. Vieni augalai auga anksti pavasarį, kiti dygsta vėliau, kai pirmieji peržydėję užleidžia vietą kitiems.

Pienė (taraxacum), šeško kopūstas (foetidus), purlė (caltha) ir kt. ankstyvieji augalai žydi labai anksti, vos sniegui nutirpus. Vasarą šios žolės lyg dingsta. Jos nedingsta, bet jas nustelbia kitos žolės. Pienė labai gausiai pasiskleidžia, kad net ištisos dirvos paviršta auksine spalva. Tačiau naminių javų sėklos toli gražu neduoda tokio gausaus derliaus kaip pienė arba kita žolė. Jeigu kiekviena kviečio varpa būtų taip gausi grūdais, kaip pienė, tai per 15 metų būtų galima apsėti 5,300,000 akrų žemės, bet kviečiai neduoda tokio derliaus kokį duoda laukinės žolės.

Nenaudingos žolės (pienės, laukinės morkos ir kt.) duoda nuo 20,000 iki 200,000 sėklų. Pvz. viena žolė duotų 25,000 sėklų. Jeigu visos duotosios sėklos išdygtų, būtų 625,000,000, o kita jų gentkartė duotų jau 15,625,000,000,000. Vadinasi, žemėje nebūtų vietos ne tik kitiems augalams, bet ir tai pačiai jų giminei.

Persikimšimas įvairių augmenijos rūšių, neleidžia jiems plėtotis. Be to, juos puola įvairios ligos ir parazitai bei vabzdžiai, kai žemėje nepakanka visiems augalams maisto ir drėgmės. Vienus augalus, neišskiriant nė daržovių, puola kirminai, o mažesniuosius stengiasi peraugti didesnieji augalai—piktžolės ar net medeliai. Didieji augalai net visiškai išnaikina žolę pvz. į kanapę panaši žolė — vendrunė — (aureus tomentosus ir cacalia šeimos). Angl. "ragweed", nuo kurios sėklų dulkių "šienlige" galima susirgti, taip tankiai suauga, kad nėra mažiausios progos žolei augti. O vis dėlto, ši nenaudinga žolė, tirštai augdama, savęs nenaikina. Pasėti javai labai tankiai (tirštai) suželia, bet negali tinkamai augti. Jiems reikalinga erdvė. Susispaudę jie tik naikina vienas kitą smaugdami bei troškindami.

Piktžolės labai gajos, net nebūtinai reikalinga trąši žemė. Paliktos daržovės be priežiūros, tuoj apauga žole. Kai žolės tirštai apauga daržoves, tai atima joms nitratą, fosfatą ir kitus reikalingus mineralinius elementus, be kurių negali tinkamai augti. Be to, mažina saulės spindulius gožėdamos, kurie reikalingi chlorofiliui.

Augalų konkurencija (lenktyniavimas) dėl išsilaikymo, kad ir nesunaikina visiškai vienas kito tankmėje, bet nustelbia tiek, kad mažesnieji augalai pasilieka dar mažesniais. Kartais spyruoklinis vijoklis įsisuka į gėlės kamieną, į jo lapus ir ją paraližuoja, iškraipo.

Gėlės ir kiti augalai, augą pavėsy arba arti didelio medžio, gauna anemiją arba fotosintezę — jiems nepakanka pastovios šviesos. Naminiams (kultivuojamiems) augalams visuomet reikalinga erdvė, kad jiems nekliudytų tokie augalai, kurie atima iš žemės mineralinę druską, trąšas bei saulės spindulius.

Laukiniai augalai esti atsparesni. Yra tokių augalų, kurių sėklos per žiemą stovi ankštyse arba žiedo taurelėje, o tiktai pavasarį išbyra ir tuoj dygsta.

—M. Š.

NAUJIENŲ atstovybė Philadelphijoje

Philadelphijoje įsteigta NAUJIENŲ atstovybė. Josios atstovas yra Ponas Bronius Dirmėnas. NAUJIENŲ atstovybės adresas yra toks:

Mr. Bronius Dirmenas
420 Wharton Street,
Philadelphia 42, Pa
Telefonas: HO 8-9883.

Skambinti galima kiekvieną dieną nuo 8 val. ryto iki 3 valandos po pietų. Atstovybėje galima užsisakyti NAUJIENAS ir atlikti visus kitus NAUJIENŲ reikalus. Be to, joje priimami ir skelbimai į dienraštį. Philadelphijos prekybininkai, pramonininkai, norį pagarsinti savo gaminius, gali susitarti su atstovu. Draugijos ir klubai, norinčios spaudoje pagarsinti savo veiklą, gali tai atlikti pačioje Philadelphijoje.

NAUJIENŲ Administracija

"CLASSIFIED ADS" "NAUJIENOSE" DUODA GERUS VAISIUS

GROSSI SAYS IT'S Motorola

FOR THE FINEST IN TELEVISION!

see me at my best

SAYS JOAN CAULFIELD, FAMOUS FILM, RADIO AND TV STAR . . .

see me on

Motorola TV

17 inch LIFE SIZE screen

MODEL 17T6 ONLY

$239.95

F.E. Tax included

Available with Ultra High Frequency Reception at Extra Cost

See how much more you enjoy TV with these new 1952 Motorola TV features! You see *all* the picture on the *big* rectangular tube and it stays razor-sharp over the entire screen with Electro-Lock Focus. Exclusive Glare-Guard Screen eliminates up to 98% of reflected glare by directing room light reflections *down* and out of your eyes. Instant "Target" Tuning synchronizes sound and picture . . . rich "Golden Voice" tone . . . Bilt-in-Antenna.

Furniture styled Lime Oak or Mahogany Cabinet.

EASY TERMS QUICKLY ARRANGED

LIBERAL TRADE-IN ALLOWANCE. USE YOUR OLD SET TO COVER DOWNPAYMENT

TV at its value BEST

your opportunity to save on BIG SCREEN TV by trading in your small set NOW for bigger, better TV!

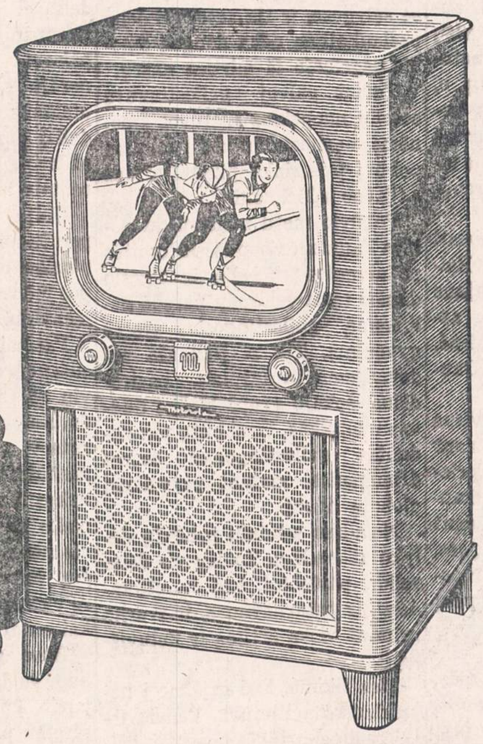

"LIFE-SIZE" 17 INCH

Motorola TV

MODEL 17K11

$269.95

F. E. TAX INCLUDED

Available with Ultra High Frequency Reception at Extra Cost

GLARE-GUARD curved, anti-reflection screen eliminates up to 98% of reflected glare by directing reflections *down* out of your eyes.
FULL-VIEW RECTANGULAR PICTURES with new Electro-Lock Focus that "locks" picture in perfect focus edge to edge on the entire screen, no "lost" corners or "bulging" edges.
"GOLDEN VOICE" TONE reproduces both vocal and musical notes in full-range, perfect pitch, natural rich tones.
INSTANT "TARGET" TUNING synchronizes sound and picture at turn of dial—just turn set on, select a station—that's all!
PROVED MOST DEPENDABLE for longer-lasting, more continuous TV enjoyment in your home.
"MASTERPIECE FINISH" Limed Oak or Mahogany cabinet.

COURTEOUS SALESMEN TO SERVE YOU

AS MUCH AS 78 WEEKS TO PAY. COME IN TODAY. YOU MAY NEVER SEE PRICES LIKE THIS AGAIN

THE NEW GROSSI BROS. INC. SUPER APPLIANCE MART

Open Mon. & Thurs. Till 9 P. M. 3517 West Madison St. All Phones — NEvada 2-4300

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Kviečiame į šalpos darbą

Paskutinė proga padėti vargstantiems tautiečiams

Tur būt, nebus nei vieno lietuvio, kuris nežinotų, kad šiuo metu visoje Amerikoje Balfas vykdo pinigų ir drabužių rinkimo vajų likusiems Europoje (Vokietijoje) mūsų broliams ir sesėms lietuviams pabėgėliams, kurių dėl savo senatvės ar ligos (o prie jų dar yra daug vaikučių) niekas nenori priglausti. Jų ten yra apie 5,000 žmonių, kuriems tikrai reikia ateiti į pagalbą, nes patys jie nėra pajėgūs savimi rūpintis.

Šioje Amerikos šalyje gyveną lietuviai gerai atjaučia į skurdą patekusius pabėgėlius, ir todėl daugelyje vietovių sėkmingai vyksta pinigų ir drabužių rinkimas.

Balfo Chicagos Apskrities Valdyba, suprasdama šio skelbiamo vajaus didelę reikšmę, nutarė ir čia, Chicagoje bei jos plačiose apylinkėse, taip pat pravesti piniginį ir drabužių rinkimo vajų.

Chicaga kaip tik yra didžiausias lietuvių centras, į kurį visų akys nukreiptos. Mes čia neturim atsilikti nuo kitų miestų, o, priešingai, savo lietuviškos kolonijos didumui apginti turime surinkti kuo didžiausią sumą pinigų ir didžiausią kiekį drabužių!

Šiam svarbiam vajui pravesti Chicagoje ir jos apylinkjse Balfo valdyba yra sudariusi Vajaus Komisiją, į kurią įeina šie asmenys: N. Gugienė, P. Gribienė, E. Samienė, V. Šimkus, Ig. Daukus.

Balfo Valdyba kviečia visus Chicagos lietuvius nedelsiant įsijungti į šį vajų visomis priemonėmis — darbu, talkininkaujant vajaus komisijai pravedant rinkliavą atskirose kolonijose, įteikiant piniginias aukas ir savo atliekamus drabužius, kurių pas kiekvieną atsiras.

Drabužius reikia būtinai įteikti iki šių metų **lapkričio mėn. 20 dienos.** Ši drabužių rinkliava bus paskutinė, nes **po Naujųjų Metų Balfas nebegalės gauti nemokamo pervežimo į Europą.** Todėl skubėkime paskutinį kartą išnaudoti mums teikiamas lengvatas! Tuojau neškite drabužius į artimiausią surinkimo punktą, kuris yra beveik prie kiekvienos lietuviškos parapijos.

Vajaus komisija savo darbą jau pradėjo, ir drabužiai bei piniginės aukos jau plaukia.

Chicagos lietuviai, neapsileiskime prieš kitas kolonijas ir neapvilkim tų, kurie iš mūsų visų laukia paramos!

Chicagos Apskrities BALF'o Valdyba

NAUJI LIETUVIAI BIZNIERIAI

Antanas ir Elizabeth Petrokai daug metų dirbo čia Chicagoje kaip siuvėjai. Jie susitaupė kiek "hamiltonų", atseit dolerių, ir nusipirko Brighton Parke, 4346 So. Califonia Ave., šalia graboriaus Liulevičiaus, mūrinį namą.

Tony ir Elizabeth abu dar jauni, energingi, nutarė imtis biznio. Savo name juodu atidarė lietuvišką užeigą. Jie gavo leidimą atidaryti saliūną — taverną. Įrengimai nauji, gražūs, su visais kitais prietaisais: televizija, ping-pong ir pan.

Tony ir Elizabeth Petrokai ruošiasi iškelti savo tavernos krikštynas, duoti jai vardą. Jie sukvies apsilankyti pažįstamus, bičiulius ir draugus. Jie ieško dar "kūmų".

Petrokai yra seni "Naujienų" skaitytojai. Jie domisi "Naujienų" žiniomis ir uoliai seka spaudą. Šiuo metu jie sumokėjo už "Naujienas" metinę prenumeratą.

Visi Petrokų lankytojai praleidžia laiką maloniai. Mrs. Elisabeth ir jos vyras Tony visiems gražiai patarnauja.

Kaimynas J. S.

Vertas dėmesio pobūvis

Lapkričio mėn. 4 d. Dariaus - Girėno salėje Lietuvos Gailestingųjų Seserų D-jos suruoštas pobūvis ne tik suteikė dalyviams malonumo savo programa, bet drauge priminė tą didįjį gailestingųjų seserų pasiaukojimą, kuris lydėjo jas nuo pradžios iki pabaigos nepriklausomojo Lietuvos gyvenimo.

Lietuvoje gailestingoji sesuo buvo laikoma kiekvieno žmogaus draugu, kiekvieno žmogaus tikrąja seserim. Tą įvertinimą jos įsigijo savo nepaprastu pasiaukojimu, globodamos nepriklausomybės kovose sužeistuosius karius ir kitus piliečius, patekusius į ligonines nepriklausomybės metais.

Po pirmojo karo negausus gailestingųjų seserų būrys Lietuvoje rado epidemijas, bet nerado nei ligoninių, nei vaistų, nei tvarstomosios medžiagos. Todėl teko dirbti nepaprastai sunkiose sąlygose, ir tik seserų didelio pasiaukojimo dėka daugelį žmonių išgelbėjo iš mirties nasrų.

Turint galvoj gailestingųjų seselių nuopelnus Lietuvos žmonėms, nenuostabu, kad į minimą pobūvį prisirinko pilna Dariaus - Girėno salė žmonių.

Pobūvio metu meistriškai ponios Zaunienės ir p-lės Klimaitės padainuotos liūdesio ir ilgesio dainos tarsi veidrody parodė nelinksmą gailestingosios sesers gyvenimą. Tik p. Ralienės vadovaujama protarpiais pasirodžiusi šokėjų grupė blaškė liūdnas nuotaikas, tarsi būtų pavaizduotas gailestingosios sesers džiaugsmas, matant pasveikusį globotą ligonį.

Nelaikau esminiu pobūvių dalyku užkandžių. Tačiau vis dėlto reikia pastebėti, kad ir užkandžiai, ir patarnavimas, ir tvarka priminė viską artimą ir lietuvišką.

Mes tikime, kad grįšime į nepriklausomą Lietuvą. Tenai viską rasime griūvėsiuose. Ši gailestingoji sesuo ras griūvėsiuose tai, kas buvo nepriklausomybės metais sukurta. Ji ras epidemijas, ras badu mirštančius. Ir vėl visuomenė uždės joms pareigą gelbėti žmonių gyvybes.

Turėdami tai galvoje, nepamirškime žmogaus draugų, gailestingųjų seselių, ir, nors dalyvaudami jų parengimuose, jas parenkime.

J. B-s.

Ieškomi Simono Mišeikio įpėdiniai

Chicagoj gyvenęs ir miręs Simonas Mišeikis paliko brolį Juozą ir keturias seseris. Velionies bei ieškomųjų kilimo vieta nežinoma. Giminės ar pažįstamieji, kurie ką nors žinotų apie ieškomuosius esate prašomi į Lietuvos Konsulatą atsiliepti ir visas turimas žinias suteikti.

Consulate of Lithuania,
30 N. LaSalle St., Chicago 2, Ill.

Verslininkų susirinkimas

Trečiadienį, lapkričio 14 d., 8:30 val. vakare, Dariaus ir Girėno svetainėje, 4416 S. Western Ave., įvyksta Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois mėnesinis narių susirinkimas. Programų vedėjas Stanley P. Balzekas šiam vakarui parūpino labai įdomų filmą "Incas civilizacijos paslaptis". Šis filmas vaizduoja ligi šiol mokslininkų nevisai teišaiškintą prieš daugelį šimtmečių Pietų Amerikoje buvusią Incas civilizaciją.

Visi Chamber of Commerce nariai su savo svečiais kviečiami atsilankyti į susirinkimą pasižiūrėti tikrai įdomaus filmo.

Po programos, kaip paprastai, svečiai bus pavaišinti užkandžiais ir kava.

A. B.

Apie Florsheim Shoe Co. darbininkų streiką

Vietinės Florsheim Shoe Co. darbininkai priklauso United Shoe Workers of America (CIO). Anksčiau jie priklausė kitai unijai — federacijos unijai; pastarosios vadovybės vietiniai atstovai bene 1941 m. ir patys Florsheim Shoe kompanijoje turėjo savo pajų (šėrų).

Florsheim kompanija daro sutartį su unija metams. Jos pratęsimas kompanijos esti dėl įvairių pinklių užvilkinamas net iki trijų mėnesių. Sutartis pasibaigia spalio mėnesio paskutinę dieną.

Batukų darbininkai tešaukia savo susirinkimus paprastai atskiromis dirbtuvėmis. Tik šių metų rugsėjo 27 d. buvo sušauktas visų Florsheim dirbtuvių darbininkų susirinkimas Keiman's Hall, 4710 Madison, kur unijos vadovybė išdėstė savo pagrindus naujam kontraktui sudaryti. Susirinkusieji darbininkai tai su mažomis pastabomis priėmė, ir liepė pasirašyti sutartį.

Po mėnesio senoji sutartis pasibaigė, o Florsheim vadovybė delsė eiti prie naujos sutarties. Kompaniją norėjo, kad nebūtų paisoma senatvės pirmenybių, norėjo skirti atostogas darbininkams kada ji pati panorės ir daliai darbininkų net sumažinti uždarbį, o tik po to pakelti 4 centais atlyginimą per valandą.

Unija reikalavo pridėti 12c. per valandą, užtikrinti senatvės pirmenybes, atostogas duoti liepos mėnesį ir kitų mažesnių pirmenybių.

Pasibaigus kontraktui, unija sušaukė visų kompanijos dirbtuvių (3 Chicagoj ir 1 užmiesty) darbininkus pasitarti dėl naujos sutarties. Buvo pranešta, kad paskutines pora dienų buvo atvykęs valdžios taikintojas, bet nieko negelbėję, nes kompanijo vis nenusileidžianti, ir negalima esą pasirašyti sutarties. Aptarę visapusiškai reikalą, darbininkai nutarė streikuoti.

Buvo gauta telegrama, bene nuo valdžios atstovo iš Clevelando, kurioje buvo prašoma su streiku palaukti. Tačiau tik apie 100 darbininkų tesutiko streiką atidėti savaitei, o daugumas nutarė tuojau pradėti streikuoti.

Kompanija, tur būt, to nesitikėjo. Per visą vasarą nepilną laiką tebuvo dirbama, o paskutines savaites ir visai nedirbo, tai kompanija gal manė, jog darbininkai leisis numušti uždarbį ir daugiau nuolaidų padaryti, pasiaukoti.

Nežinia kurie turės nusileisti. Galima pasakyti, kad su "skebų" pagalba kompanija negalės pradėti darbo, nes čia reikia patyrusių darbininkų; o tokių, bent šiuo laiku, nematyti.

Lapkr. 5 d. po visų Florsheim darbininkų susirinkimo demonstracija praėjo nuo Ashland auditorijos iki Canal, apie didžiąją dirbtuvę apėjo porą kartų ir išsiskirstė, mat, oras buvo šaltas.

J. J. P.

Peršalęs - į lovą

Pagal Chicagos gerklės specialistą Dr. Fabricant, geriausia priemonė gydytis nuo peršalimo esą bent vieną dieną pasilikti lovoje.

Daugelis persišaldžiusių esą neatsargūs, todėl persišaldymas susikomplikuojąs, ir įgaunamos didesnės ligos.

Mūsų moderninio gyvenimo sąlygos irgi esančios kaltos dėl persišaldymo: per daug mes esą suspausti raštinėse, tramvajuose, traukiniuose, kur susiduriame vienas su kitu nosis į nosį. Persišaldymus būtų galima sumažinti vengiant atšalimo, pakankamai išsimiegant, su saiku valgant ir geriant, vengiant pykčio ir baimės.

Seni ir patyrę biznieriai sako, kad NAUJIENOSE išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų.

Cicero

Balfo 14 skyrius skelbia drabužių ir visų kitokių daiktų vajų visą savaitę. Kas jų turit, atneškite parapijos svetainėn, 15 St. ir 49 Ct., vakarais arba dienomis.

Po Raudonosios Rožės Klubo banketo

Pačių klubo narių ir svečių susirinko nemaža, bet galėjo būti ir daugiau. Draugijos, klubai atsiuntė savo atstovus: Lietuvos Kareivių Draugystė (pirm. J. Takažauskas), Šv. Antano Draugystė (pirm. J. Bartašius), Rytinės žvaigždės Klubas (sekr. M. Chepul), Piliečių Klubas (P. J. Petraitis, sekr.), Karo Veteranų postas 9115 (atst. J. Kasulaitis).

Jie visi palankiai pasisakė apie parengimą ir patį klubą, yapč Piliečių Klubo atstovas p. Petraitis, kuris pareiškė: "Nors mūsų klubas turi nemažą skaičių narių, bet tokių iškilmingų parengimų nesuruošė". Kun. Albavičius taip pat palankiai pasisakė ir kvietė visus atsilankyti į parapijos parengimą 40 metų sukakties banketan, lapkr. 25 dieną.

Iš garbės narių kalbėjo Kazys Deveikis Jr. Gal būtų sveika, kad jaunoji karta paimtų klubo vadovybę? Taip ir bus, nes senoji gvardija nyksta. Liks sukrautas gražus kraitis ir skambūs žodžiai deklaracijoj: "Dirbti klubo labui ir lietuvybei" čia augusiems, kurių ir kalbėti nemoka, viešai sarmatijasi savo tautiečių; gerai, kad pasisako kilmės lietuvis, kai kurie ir to vengia.

D-.

Pardavė ir pirko tavernas

Ona Bruzgulienė ir Frances Budrikienė pardavė savo užeigą, 832 W. 59th St. Nauja savininkė yra Ona Dauginienė, sena naujienietė. Bizį prižiūri sūnus Stanley ir pati savininkė.

Broliai Jonas ir Pranas Kilkai yra nauji savininkai The Turtle Club, 4518 So. Washtenaw Ave. Abu broliai priklauso Dariaus-Girėno legionierių postui.

St. Juodvalkis pardavė savo užeigą, 3129 S. Halsted St., poniai Frances Sliškienei, plačiai žinomai Bridgeporto veikėjai, kuri visuose trijuose Balfo vajuose dalyvavo rinkliavoje ir visuomet surinkdavo daugiau pinigų už kitus rinkėjus.

Vincė Petrušionienė pardavė savo užeigą, 902 W. 38th Pl. Nauji savininkai yra J. Sirmontai, o pati V. Petrušionienė nusipirko Roadhouzę prie 111th St. ir Kean Ave.

Stanley ir Julia pardavė savo užeigą, 3159 So. Halsted St., naujiems savininkams Robertui Goliui ir draugui. Naujieji savininkai yra jauni vaikinai bridžportiečiai.

Stephania Juodvalkienė pardavė savo užeigą, 732 W. 18th St., naujai savininkei detroitietei ir naujienietei p. Marcelei Dūdienei, kuri jau pirmiau 18 kolonijoje turėjo taverną, 1909 S. Halsted St.

STEPHANE PHILLIPS
(pagal tėvus Narusavičaitė)
4427 So. Wood St.

Mirė 1951 m. lapkričio 9 d., 11:50 val. ryto, sulaukusi 38 metų amž. Gimusi Chicago, Illinois.

Paliko nuliūdę: vyras Stanislovas; sūnus Eugene; 2 seserys: Emily Lachawicz, švogeris Bruno. Constance March, švogeris John; 2 broliai: Walter Norris, brolienė Clara, Stanley Norris, brolienė Julia ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Šv. Kryžiaus par. moterų klubui.

Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikio kopl., 4605 So. Hermitage Ave. Antradienį, lapkričio 13 d., 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Šv. Kryžiaus parap. bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Stephane Phillips giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Vyras, Sūnus, Seserys, Broliai, Švogeriai ir Brolienės.

Laid. Direkt. J. F. Eudeikis, Tel. YArds 7-1741.

Petras A. Medenis pardavė savo užeigą, 6502 So. Wentworth Ave., naujam savininkui Walteriui Laitai, senam "Naujienų" skaitytojui ir rėmėjui.

Ona A. Sander (Sandraigienė), 2453 W. 71st St., atidarė naujai gražiai išpuoštą taverną. Yra didelis pasirinkimas geros rūšies gėrimų.

Antanas Starsepskis, 47th St. ir S. Rockwell St., nupirko didelį gražų namą su taverna. A. Starsepskis yra plačiai žinomas Chicagos lietuvių visuomenėj. Nuo degtinės sugrįžimo po blaivybės laikų buvo degtinės pardavėju International Liquor Co. ir namų ir žemės sklypų (lotų) pardavėjas.

Andies Norbutas pardavė savo užeigą, 744 W. 35th St., naujiems savininkams lietuviams, šioje šalyje gimusiems.

—•—

Visiems naujiems tavernų biznieriams linkiu geriausio pasisekimo biznyje, o labiausia kuo daugiausia parduoti Schenley ir Casey & Evans įstaigos gėrimų, kuriems Senas Petras atstovauja. O seniesiems tavernų biznieriams, kaip pažinties draugams, kurie pardavėt biznius, linkiu važiuoti į šiltuosius kraštus (Floridą, Californiją, Arizoną ar į North Michigan) ir smagiai leisti laiką, o pinigus praleidus, vėl grįžti į Chicagą, nes Chicaga visus vienodai priglaudžia — turčius ir beturčius.

Senas Petras

Skaitykite "N-nas"

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse raukime koplyčią arčiau jusų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
★
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas BIshop 7-9719
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone PUllman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

PRANEŠIMAI SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

Lietuvių Moterų Draugijos "Apšvietos" mėnesinis susirinkimas bus antradienį, lapkričio (Nov.) 13 d., "Sandaros" svetainėje, 840 W. 33rd St. Narės maloniai prašomos dalyvauti dėl svarbesnių aptarimų.

—**S. Puniškienė,** nut. rašt.

CICERO Lietuvių Improvement Klubo susirinkimas įvyks antradienį, lapkričio 13 d., 8 val. vakaro Lietuvių Liuosybės svetainėje. Visi nariai maloniėikte dalyvauti. Turime daug svarbių tarimų klubo labui padaryti. —**J. Balakas, rašt.**

UTENOS Apskrities Draugiško Klubo mėn. susirinkimas įvyks antradienį, lapkr. 13 d., 7:30 val. vak. Wingeliausko svet., 4500 S. Talman Ave. Visi nariai,-ės kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. **K. Kazlauskas, rašt.**

Chicagos Lietuvių Klubų ir Draugijų 1951 m. Valdybos

UTĖNOS APSKRIČIO DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1951 METMS: John Sherman pirm., 6348 S. Albany Ave., tel. PRospect 6-1552; Bronė Žemgulis pirmin. pagelb., 2535 West 42nd St., tel. VIrginia 7-2879; K. Kazlauskas nut. rašt., 2910 W. 40th Place, tel. VIrginia 7-6275; Adela Burba fin. rašt., 6328 S. Eggleston Ave., tel. ENglewood 4-9771 ir DOrchester 3-5165; Alf. Masiulis iždin., 3252 So. Halsted St., telef. VIctory 2-7319; Nella Wilcop iždo globėja, 4443 S. Rockwell St., tel. YArds 7-4472; Alf. Masiulis koresp., 3252 S. Halsted St., telef. VIctory 2-7319; Frank Višmontas maršalka, 4500 S. Talman Ave. Susirinkimai vyksta kas antrą antradienį kiekvieną mėnesį P. Vengeliausko svet., 4500 South Talman Ave. Nariais priimami vyrai ir moterys nuo 15 iki 25 metų be įstojimo mokesčio.

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBO 1951 METAMS valdybos sąstatas: Steponas Narkis, pirm., 4353 So. Talman Ave., tel. VI 7-1279; Antanas Yusas, vicepirm., 2131 W. 24th St., tel. FR 6-4416; Paul Petraitis, fin. rašt., 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; Juozas Baličas, užrašų rašt., 4344 So. Campbell Ave., tel. CLiffside 4-7034; Adelė Burba, iždininkė, 6328 So. Eggleston Ave., tel. DO 3-5165; Antanas Jonikas, iždo glob., 2617 W. 43rd St., tel. YA 7-8183; Steponas Narkis, korespondentas; Jonas Danis, maršalka.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1951 METAMS: J. P. Benekaitis pirmininkas, 3724 No. Sheffield Ave. LAkeview 5-8216; M. Čepulevičius, vice pirm., 3327 West LeMoyne St., tel. SPaulding 2-7903; A. Lungevičia, prot. rašt., 1814 Wabansia Ave., tel. HUmboldt 6-2285; Stanley Buneckis, fin. rašt., 1701 N. Pulaski Rd., tel. CApitol 7-9410; John Drangelis, iždin., 1701 N. Pulaski Rd., tel. CAp. 7-9410; Anton Kuprevicz, maršalka, 5431 W. Drumond Pl. Susirinkimai įvyksta kas trečią trečiadienį, 8:00 val. vak., 3600 W. North Ave., Chicago, Illinois.

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS VALDYBA 1951 METAMS: Joseph Balchunas, pirm., 7155 So. Sacramento Ave., telef. PRospect 6-3855; Petras Kenutis, vicepirmininkas, A. Kaulakis, nut. rašt., 3247 S. Emerald Ave., tel. DAnube 6-1126; Felix Kasper, fin. rašt., 3534 S. Lowe Av., VIrginia 7-1624; Frank Bakutis, iždin.; S. Stanevičia, kontr. rašt., J. Antanaitis, iždo globėjas; Stumbris, maršalka; Frank Bakutis, ligonių prižiūrėtojas, 2603 W. 69th St., tel. HEmlock 4-4638; Dr. J. Poška, daktaras kvotėjas, 3133 So. Halsted St., buna kožną mėnesį antrą sekma- HEmlock 4-2374. Susirinkimai atsidienį 12:30 val. po pietų, Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 S. Halsted St. Nariai yra priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 50 m.

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3.5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkt.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

Naujienietis pataria savo draugui užsirašyti NAUJIENAS.

Į BEDUGNĘ BEPUOLANT

KĄ ŽMONĖS MANO

Kiekvienas jaunuolis ir jaunuolė laisvai gali pasirinkti sau patinkamą organizaciją, kurioje jie galėtų dvasiniai bei fiziniai išsiauklėti. Savaime aišku, tai yra girtinas dalykas. Lietuvių tautai reikia narsių ir išsilavinusių žmonių. Ir čia kaip tik mūsų paskutinės viltys, dedamos į jaunąją kartą. Tik nuo lietuvių jaunimo priklausys Lietuvos ateitis.

Kiekviena organizacija turi gerų ir blogų pusių,—taip kaip žmogus. Mes nerasim pasaulyje nė vieno žmogaus, kuris būtų tobulas. Kiekvienas mūsų turim silpnybių ir nuo jų, gyvendami šiame pasaulyje, niekuomet neatsikratysim.

Paėmus organizacijas pavieniui ir giliau panagrinėjus, rasim, kad kiekviena yra gera, jei ji laikosi savo įsakymų bei įstatų.

Tarnavimas dviem dievam

Kiekvienos organizacijos narys yra giriamas. Nesvarbu, ar jis yra skautas ar ateitininkas. Nežinau, kodėl taip yra, tačiau reikia pasakyti, kad tarp skautų ir ateitininkų nuolat kyla kivirčai. Savaime aišku, tai yra negirtinas dalykas, bet reikia pripažinti, kad šis dalykas yra virtęs lietuvių jaunimo papročiu ir gana sunku tai panaikinti.

Bet dar yra blogiau, kai tie patys nariai yra ir skautai ir ateitininkai. Tai yra tiesiog peiktinas dalykas. Patarlė sako: "Dviem ponam netarnausi". Taip pat yra ir čia. Jeigu priklausysi dviem organizacijom, tai nei tai, nei anai nebūsi ištikimas. Vistiek viena bus artimesnė. Pvz. paimkim skautą-ateitininką. Jeigu jam skautų organizacija bus artimesnė, tai ateitininkams jis daro žalos, arba priešingai. Kaip matom iš pavyzdžio, toks žmogus mažai naudos duoda. Gaila, bet tokių žmonių yra nemažai.

Pagaliau tiek to. Žmogus, kuris neturi pareigų, kitaip sakant, kuris yra eilinis organizacijos narys, gali priklausyti kelioms organizacijoms, jeigu jo sąžinė tam nesipriešina. Bet kas yra pastebėtina, kad ir vadų tarpe atsiranda tokių žmonių, kurie turi du "kailius" ir garbina du dievus. Man liūdna šias eilutes rašyti, tačiau turiu pagrindo tai daryti.

Kiekviena organizacija privalo vykdyti savo įsakymus. Tam tikslui yra vadai, kurie padeda jaunesniems nariams tai padaryti. Bet gaila, daugumą dabartinių vadų šią pareigą pamiršta ir daro visiškai savaip. Net organizacijos ideologiją padeda į šalį ir bando sukurti kažką naujo. Pvz. skautų organizacija yra išsibujojus visame laisvame pasaulyje, ir jos ligšiol nieks nekeičia. Tuo tarpu lietuvių skautų vadovybė kažkodėl nustatė naujas taisykles, kurias nori įgyvendinti. Šių vadų tarpe yra net tokių, kurie visiškai ne lietuvių skautai. Jie nežino lietuviškų papročių ir visiškai nesistengia jų žinoti. Ar tokie vadai gali išauklėti lietuviškąjį jaunimą?.. Abejoju.

Į ateitį bežiūrint

Šiek tiek pagalvojus ir pažvelgus į organizacinį veikimą, tai darosi liūdna. Ko mes galim tikėtis ir laukti, jeigu dabar, likę tik saujelė vadų ir dar tų pačių tarpe yra narių, kurie kovoja prieš tai, kas yra kiekvienam lietuviui brangu. Jeigu tokie dalykai dėsis toliau, tai rezultatai yra aiškūs.

Brangūs vadai, pamirškim principus. Imkimės darbo, kurio reikalauja mūsų pareiga. Auklėkim jaunimą, kad jis pavaduotų mus, nes ateis laikas, kada lietuvių tauta kelsis. Kaip mes pasiteisinsim, kada mūsų pareikalaus, ką mes padarėm ir nuveikėm tėvynės labui. Ką mes į tai... Kaip mes teisinsimės savo broliams? Brolau, pagalvok... Šiandien Lietuva laukia tavo darbų. Jinai šaukiasi pagalbos. O tu... tu kovoji prieš ją. Tu esi jos priešas. Ar tu su tokiu darbu drįsi grįžti į nepriklausomą savo tėvynę.

Pamirškim nesusipratimus. Ištieskim viens kitam brolišką ranką ir darbuokimės tėvynės labui. Organizacijos kaip tik turi padaryti visiems nesusipratimams galą. Mes turim kovoti už tiesą, nors jinai laikinai iš pasaulio išnyko, bet būkim tikri — ji vėliau ar anksčiau grįš. Auklėkim jaunimą, parodykim jiems tikrąjį kelią, bet ne ant popieriaus, kaip buvo daroma lig šiol, ne įsakymais, bet gyvu ir geru pavyzdžiu.

Tik tuomet tarp mūsų bus taika. Galėsim didžiuotis savo atliktais darbais. Nebereikės pyktis, nereikės vieni kitų bauginti tuo, kas yra neleistina. Gelbėkimės iš bedugnės, į kurią smarkiai pradėjome kristi.

K. Bukauskas

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Geležinkeliečiai rengiasi streikuoti. S. C. Phillips, garvežių pečkurių brolijos viceprezidentas, Cincinnati mieste įsteigė streiko vadovybės būstinę. Streiko atveju bus paliesti šie geležinkeliai: The Baltimore ir Ohio, Louisville ir Nashville, Chicago ir Northwestern bei St. Louis Terminal geležinkelis.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Champaign, Ill. — Illinois universiteto studentai savo "homecoming" iškilmėms (tos iškilmės rengiamos ryšy su paskutinėmis futbolo rungtynėmis sezono gale savo stadione) išrinko "karalaitę" Clarice Davis, negrę studentę iš Chicagos.

Žmonės nesupranta civilinės gynybos sunkumų

Federalinis civilinės gynybos administratorius M. Caldwell kalbėjo Chicagoj apie civilinę gynybą ir pareiškė, jog kai kurie žmonės visai klaidingai įsivaizduoją civilinį krašto gynimą. Esą, jie mano, jog, jei beregint galime sumobilizuoti didžiules jėgas gelbėti vaikui, prapuolusiam miške arba gelbėti žmonėms iš sudužusio traukinio, tai tą patį jau galėsią padaryti ir civilinėje gynyboje. Tuo tarpu dalykai čia esą visai priešingi. Jis pareiškė, jog mes neturime parucštų žmonių, priemonių ir organizacijos tam atvejui, jei ant kurio Amerikos miesto nukristų atominė bomba.

Caldwell kalbėjo krašto civilinės gynybos gydytojų suvažiavime, kuriame kitas atstovas pažymėjo, jog karo atveju numatoma žūsiant apie 3 milijonus civilių gyventojų kasmet. Be to, priešo užpuolimas galįs būti netikėtas ir staigus.

IŠ BALF'O VAJAUS BALTIMORĖJE

Skyriaus užsimojimai

Baltimorės Balfo 64 skyrius šį rudenį pasiryžo: 1) parinkti aukų Vokietijoje vegetuojančioms vargo mokykloms ir Diepholzo gimnazijai; 2) paskatinti baltimoriečius ir pačiam skyriui organizuoti kalėdinių siuntinių siuntimą Vokietijoj tebeesantiems lietuviams, ypač ligoniams ir mokiniams; 3) ir taip pat, kaip kasmet, parinkti drabužių. Skyriaus užsimojimams pritardami, Šv. Alfonso parapijos klebonas kun. Dr. L. J. Mendelis ir Lietuvių Valandos radijo direktoriai A. Juškevičius ir J. Ruzga vajaus reikalus skelbia iš sakyklos ir per radiją. Be to, iš sakyklos per lietuvių ir nelietuvių pamaldas DP pagalbos reikalu skatinamą per pamokslus. Plakatus vajaus reikalais piešia D. Buračas.

Kun. Dr. L. J. Mendelis įteikė $500 čekį

Kun. Dr. L. J. Mendelis savo pritarimą ir paramą patvirtino stambia auka, tuo užtikrindamas vajaus pasisekimą. Skyriaus pirmininkui jis įteikė $500 čekį. Tai stambus laimėjimas Balfo vajui. Reikia tikėtis, kad kunigo klebono pavyzdys paskatins dar neaukojusius irgi prisidėti pagal savo išgales.

Drabužių rinkliava

Balfo centrui paskatinus ir Baltimorėje atkreiptas didesnis dėmesys' drabužių rinkliavai. Nurodoma, kad tarptautinė pabėgėlių organizacija (IRO) jau baigia savo dienas. Todėl norima, pasinaudojant jos transporto priemonėmis pasiųsti didesnį kiekį gėrybių, nes siuntimas po organizacijos sulikvidavimo gali pareikalauti didelių išlaidų. Drabužių ir avalynės rinkimo vajus Baltimorėje baigiasi lapkričio 15 d. Aukotojas, surišęs drabužius ir avalynę į vieną ryšulį ir įdėjęs raštelį su savo vardu, pavarde ir adresu prašomas pats pristatyti į Lietuvių salę — šeimininkui.

Pinigai vargo mokykloms

Praėjusį pavasarį Baltimorės lietuvių tarpe buvo rinkliava bendriesiems Balfo šalpos reikalams, tad dabar, rudenį, atsižvelgta į Vokietijos krašto bendruomenės prašymą ir nusistatyta parinkti aukų Vokietijoj vegetuojančioms vargo mokykloms ir Diepholzo gimnazijai. Akcija suderinta su tremtinių draugijos pastangomis. Šią rinkliavą praveda Balfo susirinkime išrinktoji komisija iš B. Čaplikaitės, V. Karaliaus ir J. Šimkaus. Baltimoriečiai skatinami patys surasti progą minėtiems komisijos nariams savo auką įteikti, nes komisijos nariai visų aplankyti negalės, o, be to, daugelio negalima surasti namuose. Geriausia proga per įvairius parengimus, ypač Balfo.

Įdomus linksmavakaris

Vajaus užbaigtuvėms lapkričio 17 d. Lietuvių salėje įvyks skyriaus rengiamas linksmavakaris. Bus įdomi programa, prizai ir smagus pasišokimas. Tik ateikim visi linksmai nusiteikę. Įėjimas tik 50 centų.

Skyriaus susirinkimas

Baltimorės Balfo 64 skyriaus mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, lapkričio 13 dieną, 8 val. vak., Lietuvių salėje. Ryšium su vajum yra daug reikalų, todėl prašoma kuo gausiausiai dalyvauti.

O kaip su siuntiniais?

Geriausia, kas turi adresų, kad pasiųstų betarpiai nuo savęs. Tačiau tie, kurie neturi adresų ir tie, kurie negalėtų paruošti siuntinėlį, savo daiktines aukas, ypač negendantį maistą, gali atnešti į skyriaus susirinkimą ir į linksmavakarį. Siuntiniams tinkančiu maistu reikia laikyti maistą dėžutėse: riebalus, mėsą, kavą, o taip pat cukrų, kakao ir panašiai.

—J. Surgaila.

STREIKAS GRESIA MIESTO VANDENTIEKIUI

450 miesto inžinierių, kurie prižiūri vandentiekį ir miesto šildymo įmones, grasina streiku, jei jiems nebus pakeltas atlyginimas ateinančių metų biudžete.

Pašto siuntinių nuostatų pakeitimas

Nuo ateinančių metų sausio 1 d. pakeičiami pašto siuntinių nuostatai Chicagoje. Ketvirtos klasės siuntiniai neturi būti ilgesni kaip 72 colių į ilgį ir aplinkui, sverti turi nemažiau kaip 8 uncijas ir ne daugiau kaip 40 svarų I ir II zonoje ir 20 svarų III zonoje. Paketams tai netaikoma. Ligšioliniai nuostatai galios paketams antros, trečios ir ketvirtos klasės pašto įstaigose.

Vienuolikmetė motina

Apskrities ligoninėj pagimdė 7 ir pusės svaro kūdikį pradedamosios mokyklos mokinė, kuri sakėsi esanti 11 metų amžiaus. Tačiau gydytojai sako, jog jai būsią greičiau 13 - 14 metų. Kadangi tėvas nežinomas, teks išspręsti, kas turės rūpintis vaiko auginimu.

Ligoninės dokumentai rodo, kad 1921 m. mergaitę pagimdė 11 metų motina.

Pradžioj minėtoji mergaitė jau sugrįžo į mokyklą, kur ji lanko 6 skyrių.

buy a NECCHI not just a sewing machine

buy a NECCHI..because

It will
- blindstitch hems!
- sew on buttons!
- make buttonholes!
- darn and mend!
- embroider, applique and monogram easily and professionally!
- finish ALL sewing completely, eliminating tiresome handwork!

BUY A NECCHI BECAUSE IT WILL DO ALL THESE THINGS WITHOUT ATTACHMENTS

Wide Choice of Cabinets and Portables.

Easy budget terms Generous trade-ins Low down payments.

EASY TERMS

LOOK FOR Necchi YOUR GUARANTEE OF NATIONWIDE SERVICE AND PARTS

TRAFICANTE BROS.

2301 West Taylor St. TAylor 9-9100

759 So. California Ave. SAcramento 2-0301

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS.

T. V. TELEVIZIJOS APARATAI 1952 METŲ

Admiral, Dumont, Emerson, General Electric, Hallicrafter, Philco, RCA-Victor, Majestic, Zenith, Westinghouse, Trabales. Visų žinomų išdirbysčių.

Pas Budriką jūs galite pirkti su pilnu pasitikėjimu ir garantija.

Išmokėjimai net ir po 25 centus į dieną.

16 colių Televizija už $139.50
17 colių Televizija už $159.50
12 colių Televizija už $ 99.50
10 colių Televizija už $ 75.00
20 colių Televizijos po $199.00

Didžiausias pasirinkimas Chicagoje.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted Street
Telefonas: CAlumet 5-7238

S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra didžiausia lietuvių organizacija. Tai lietuvių apdraudos tvirtovė Amerikoje. Tai lietuvių brolybės fraternalė organizacija. SLA trokšta dar daugiau gerų lietuvių suvienyti broliškais ryšiais vienon didelėn ir gražion šeimynon. Dabar eina SLA. Pažangos Vajus naujiems nariams priimti.

Susivienijimas iš apdraudos nedaro sau pelno, todėl Susivienijime apdrauda yra pigesnė. Bet Susivienijimas teikia lietuviams daugiaus, negu apdrauda. Susivienijimas veikia kultūrinėje dirvoje, stiprina lietuvybę Amerikoje ir rūpinasi bendrais lietuvių reikalais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA. organizatorių. Kai vienas tų organizatorių atsilankys į jūsų namus, paklausykite jo patarimo—prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeimyna.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
307 West 30th Street, New York, N. Y.

Standard Dabar Moka Didesnį Dividendą

TURTAS $31,000,000.00
ATSARGOS FONDAS $2,900,000.00

Federal Savings & Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank System narys

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue, kampas Sacramento Avenue
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141
JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas

Įstaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 po pietų
Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 vakaro
Trečiadieniais visai neatidaroma

Elmhurst 3531; rez. Villa Park 1661
A. G. BILISKIS, D. D. S., M. D.
Gydytojas ir Burnos Chirurgas
102 W. PARK, ELMHURST, ILL.
Ofiso val.: Pirmad. ir ketv. nuo 7 iki 9 p. m.; antrad. ir penkt. nuo 7 iki 9 p. m. susitarus; šeštadieniais nuo 10 a. m. iki 2 p. m. susitarus.

Telefonai: ofiso GGRovehill 6-5399
rezid. CLiffside 4-7082
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p..p. kasdien.
Trečiadieniais ir šeštad. nuo 2 — 4.

DR. A. P. STULGA
DANTISTAS
2723 West 71st Street
Priėmimo laikas pagal susitarimą.
Telefonas GRovehill 6-6785

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso Telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Res. Tel.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadienį nuo 10 val. iki 12.

Dr. Kazimieras
MICHEL
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys ašaroja ar nežti, negalite siūlo įverti į adatą, akys ėjo aštrios šviesos, neįžiūrite skaityti, užeikit pasitarti pas Dr. Michel—nieko nekainuos.
Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YArds 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro
Geras patarnavimas.
Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1929
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 9
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas
Akinių Pritaikymas
ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAlbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdieną
Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarus

CERMAK ROAD
Dantų Laboratorija
DIRBTINIŲS DANTIS PROTEZUS PATAISO 1—4 VALANDŲ LAIKOTARPYJE
Individualių dirbtinų dantų, plastinių grupių ir dantų specialistas. Pritaiko ir pataiso senus dirbtinus dantis, protezus. Priima kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Pirm. ir treč. iki 8 vakaro, šeštadienį nuo 9 iki 1 valandos.
OLympic 2-3740
4807 Cermak Rd. Cicero, Ill.

Baikite savo kančias
arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ėjo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.
Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17—($1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitus rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.
STANIS Analgesic SALVE—($1.00) — duoda STEBĖTINUS rezultatus.
STANIS IMPROVED FOOT SOAP, ½ sv. gabalas—60c. A 3-in-one Foot Health Treatment padėti jautrioms, deginančioms, pavargusioms, sutinusioms ar skaudančioms kojoms. Suminkština ir sunaikina nuospaudas ir padų sukietėjimus.
Z. G. Stanis Company
2822 ARCHER AVENUE
Chicago 8, Illinois Dept. N.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro
LIETUVIŠKOS VAKARUŠKOS
Tel. HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

NAUJIENOS-ACME Telephoto

Turkų pėstininkai Korėjos karo fronte apiauda bėgančius komunistus.

NAUJIENOS-ACME Telephoto

Green Bay, Wis. —. Patsy Whiting, 14 metų, ir jos motina Esther Whiting buvo areštuotos už apiplėšimą banko Laona miestely.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Parduodamas namas. Pirmame aukšte yra krautuvė ir 3 kambarių butas užpakalyje. 2 aukšte 6 kambariai. 3 aukšte 6 kambariai bus laisvi sekantį mėnesį. 6005 So. Ashland Ave. HEmlock 4-8488.

3511 N. OSCEOLA
Mažas mūrinis bungalow. Vienas miegamasis. Apačioj 2½ kamb. mažas miegamasis. Viršuje apšildomas. Didelis sklepas, automatiškas alyva šildymas, karštas vanduo, uždarytas kiems. Arti mokyklų, etc. Tuoj galima užimti. Prašo $12,900. TUxedo 9-8093.

3 butų mūrinis namas 5—5 ir 3 kambariai. Kaina $20,000.
5 kambarių mūrinis bungalow. $14,750.
6 kambarių mūrinis bungalow, 2 karų mūrinis garažas. $16,250.
Taip pat turime visokių dydžių namų. Šaukite:
PAUL KRIKŠČIŪNAS
HEmlock 4-2000.
Rezidencija— REpublic 7-3714.

AUTOMOBILES - TRUCKS
Autai ir Sunkvežimiai

A & C
MOTOR SALES
816-20 W. 35th Street
Visuomet geras pasirinkimas
VARTOTŲ KARŲ
1936 iki 1951 metų
$25.00 ir aukščiau
MES PERKAME GERUS VARTOTUS KARUS
Bridgeporto draugiškiausi dyleriai.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

TAVERNA ir restoranas. Parduos su nuostoliu. Juke box ir bowling mašina apmoka nuomą. Parduos vedusiai porai. Kreipkitės tarp 11 ir 1 val. dienomis. 1250 SEDGWICK.

TAVERNA su pilnai įrengta virtuve. Gerai einąs įsigyvenęs biznis. Modernūs įreng mai, ilgas baras. Bonkų šaldytuvas. "Draw beer". Prieinama nuoma. Ilga sutartis. Labai pigiai parduoda iš priežasties apleidimo miesto. Randasi 2908 W. 63 St. Tarpe California ir Kedzie. Noriu skubiai parduoti. Skambinkite REpublic 7-9624 vietoj.

Išvykstant iš miesto ir pereinant į kitą biznį, skubiai parduodama didelė groserio ir mėsos krautuvė. Prie krautuvės yra butas. Norinčiam gera proga įsigyti gerą biznį. Dėl sąlygų kreiptis kasdien 3257 W. 38th Place. Tel. CLiffside 4-0785.

Parduodamas įkurtas tavernos biznis. Gražiausiai prirengta, su namu. Kambariai užpakaly tavernos ir 6 kambariai viršuje. $5,000 turint galima pirkti. Pilna kaina $10,000. Atsiliepkite: REpublic 7-5782.

TRUCK body shop su visais įrengimais ir namu. Matyti šeštadienį ir sekmadienį nuo 1 iki 4. Kitomis dienomis pagal susitarimą. 3359-61 So. Morgan St. Tel. LAfayette 3-4841.

TAVERNA pardavimui. 3341 N. Western Ave. Žema nuoma. Geriausia pasiūla paims. LIncoln 9-9133. Po 4 po pietų.

RENTING IN GENERAL
(Nuomos)

NAUJAI išdekoruotas gražus sklepas. Su rakandais ir šiluma. Yra prausykla. Vietos dėl 4 žmonių, suaugusių. Labai gražioje apylinkėje. Kaina $20 į savaitę. TOwnhall 3-1964.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

PATRAUKLIOS PROGOS
pas
WESTERN ELECTRIC
Gera Vieta Dirbti
NAUJAS AUKŠTAS ATLYGINIMAS
dėl
Wiremen
Inspectors
Assemblers
Bench Hands
Wire Winders
Relay Adjusters
Drill Press Opers.
Material Handlers
Punch Press Opers.
Sorters and Selectors.
10% bonus už naktų darbą. Už pažangą darbe ir pasižymėjimus. Proga progresuoti.
WESTERN ELECTRIC
EMPLOYMENT OFFICE
23rd-Pl. & Cicero
Atidaryta darbo dienomis įskaitant ir šeštadienį.

AUTO RADIATOR
REPAIRMAN
Must be experienced.
MARQUETTE AUTO RADIATOR SERVICE
HUdson 3-8300.

MACHINIST
ENGINE LATHE OPERATOR
Experienced 1st class man only.
Steady work
Starting rate $2.00 to $2.25 per hour. Lots of overtime.
Insurance and Hospitalization Program. All company benefits.
Displaced persons will be accepted.
Must read, write and speak English.
CLAUD S. GORDON CO.
3000 So. Wallace St.
(Racine Ave. car right to the door)

FORK TRUCK SERVICEMAN WANTED
Steady work
Good working conditions
Apply
MODERN HANDLING AND EQUIPMENT, INC.
625 No. Kedzie Ave.

ALL AROUND MAINTENANCE MACHINIST
Must be experienced
To take charge of small machine shop.
Excellent starting salary.
Some overtime
Many Company Benefits.
D. P. will be accepted.
Must know some English.
MOSER PAPER COMPANY
621 PLYMOUTH CT.
Call Mr. "JUPE" CLUVERIUS
WAbash 2-2719
Employment office open Monday through Friday.

STOCK MEN
No Experience Required
Steady Work
Good starting salary
Some Overtime
Many Company Benefits.
We will hire Displaced Persons
Must read, write and speak English.
MOSER PAPER COMPANY
621 PLYMOUTH CT.
Call Mr. "JUPE" CLUVERIUS
WAbash 2-2719
Employment office open Monday through Friday.

LANGŲ gražintojo ir iškabų rašytojo departamentinėj krautuvėje. Patyrusio. Pilno laiko arba tik dalį darbas; nuolatinė vieta. Dykai apdrauda ir atostogos. Trumpos valandos kasdien. Gera alga pradžioje. Great Chicago Surplus Stores 1395 MILWAUKEE AVE.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS BUČERIS
Geras mokestis.
Rašykite:
Box No. 3329
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois
arba šaukite
CAnal 6-8500

AUTO FRAME MAN
Guaranteed salary and commission; vacation with pay; new Bee-line machine with plenty of work.
RITZ CENTRAL MOTORS
5518 S. Lake Park.

Reikalingas patyręs radiatoriam taisyti žmogus. Pastovus darbas. Aukščiausia alga. CA 5-3656.
2114 So. Wabash Ave.

TV SERVICEMAN
Excellent working conditions
Good pay
Truck and tools furnished
JEWEL HOME APPLIANCES
3210 W. North Ave.
CApitol 7-7765.

KALNIERIŲ PROSYTOJŲ REIKIA
Nuolatinis darbas.
Matykite MR. RIPLEY
MOnroe 6-7120.
831 West Adams St.

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkių

Patyrusios pardavėjos reikia
GALI UŽDIRBTI DAUG PINIGŲ
Alga ir komisas
46 valandų darbo savaitė.
Apdraudos naudos
20% nuolaida savo pirkiniams.
TRIKRYL'S DEPARTMENT STORE
2110 W. CERMAK RD.

HOUSE KEEPER
Pleasant surroundings
No small children
5 day week
Light laundry work
Go home after dinner.
MAURY FARBER
6151 N. Mozart. BR 4-2765.

PANTRY MERGINOS
Nuolatinis darbas. Sekmadienį laisva. Privačiame vidurmiesčio klube.
Matykite Mr. H. Burkart
10 N. Dearborn St.

2 SALESLADIES STEADY WORK
For two girls selling over COUNTER.
Top pay. We are not hiring for Holiday period. This is steady full time work.
KITTY KELLY SHOE STORE
112 SO. STATE ST.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

TELEVIZIJOS IR RADIO
TAISYMAS - PARDAVIMAS
Tel.: DAnube 6-6887.
DAINA TELEVISION CO.
3120 So. Halsted St.

JOHN G. MEŽLAIŠKIS
Generalinis Kontraktorius ir Namų Statytojas
Statome štorus ir privatiškus namus pagal užsakymą. Apskaičiavimas veltui. Reikale kreipkitės ir gausite teisingą patarnavimą už prieinamą kainą.
6649 SO. MOZART STREET
Tel GRovehill 6-6588

JONAS CONRAD TUCK
POINTING BIZNYJE
Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminus ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lietuvis. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GRovehill 6-4177.

Mes taisome visokias
SIUVAMAS MAŠINAS
Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdirbti koja minamas mašinas į elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.
SINGER SEWING MACHINE COMPANY
4222½ Archer Avenue
Tel.: CLiffside 4-6847

A & B CHIMNEY SERVICE
24 valandų tarnyba
KAMINAI
Valomi — Taisomi — Atstatomi
All Phones: LAkeview 5-2048

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliom. uždaryta
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7-7868

Dr. Z. Danilevičius
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Atidarė ofisą
10748 So. Michigan Ave.
Tel. WAterfall 8-3060
Priima nuo 1-4 ir nuo 7-9 v. v., išskiriant šeštadienį ir sekmad.
Šeštad. pagal susitarimą.
Rezid.: 10838 S. Wabash Ave.
Tel. COmmodore 4-1187

Ofiso Tel. VIrginia 7-0036
Rezidencijos **BEverly 8-8244**
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 v. vak.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal susitarimą

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Avenue
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel. PUllman 5-8277

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; ser., sub. ir ned. tik sutarus.
Ofiso Telefonas YArds 7-4787
Namų Tel. PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, **šaukite MIdway 3-0001**

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
arti 47th Street
Telefonas YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal susitarimą

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 West 63rd Street
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Avenue
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad. antrad., ketvirtad. ir penktad.. 1:30—4: 7—9 vakaro
Trečia. ir šeštad. tiktai susitarus

YArds 7-3526, Res. RI 7-0057
DR. G. J. BYLAITIS
Vidaus ir nervų ligų gydytojas
DR. J. G. VALAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
4038 SO. ARCHER AVE.
prie California Ave.
VAL.: kasd. 6—9 pm, šešt. 1—6 pm. išskyrus sekmad. ir treč.

Ofiso tel.: YArds 7-1166
Rezid. tel. DAnube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1—4 p. p. ir 6:30—8:30 val. kasdien, trečiad. uždaryta
Šeštad. nuo 1 iki 4 val. po pietų.
Rez.: 3247 S. EMERALD AVE

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2-4
Trečiad. ir sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PRospect 6-3838
Rezid. Tel.: REpublic 7-9199

Emerg. Tel. KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAfayette 3-3210
Val.: pirm., antr., ketv. 12-2:30
6—9 vak., penkt. ir šeš. 12—2:30
6234 ARCHER ROAD
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr. ir ketv. 3—5 v. vak., treč., penkt. ir šeštadienį 3—8 val. vakaro

Ofiso ir buto telef.: OL 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Valandos: 10-12 pirmadienį iki ketvirtad.; 6:30-9 antradienį ir ketvirtad.; 12-2 ir 4-6 šeštad.
Penktad. ir kitu laiku susitarus.
Butas: 1635 S. 48th Ct., Cicero.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telef.: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia: VI 6-3900.

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel. HEmlock 4-5524
Hours by appointment only

Dr. V. P. Tumasonis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVE.
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. šešt. tik 2-4
Neturi valandų trečiad. ir sekm.

NOW AT TOWN OF LAKE'S

YOU GET 78 weeks to pay on 17-inch RCA VICTOR MILLION PROOF TELEVISION

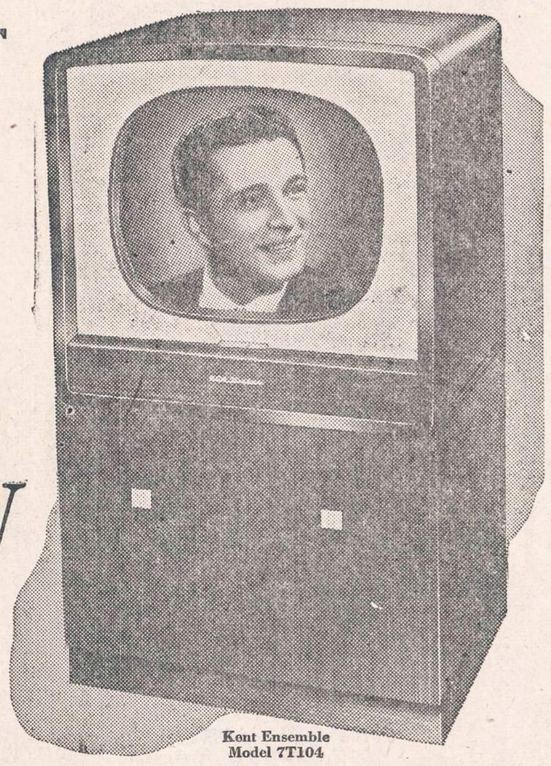

Kent Ensemble
Model 7T104

The Kent Ensemble-console television luxury at a table-model price.

Amazing value for a limited time only. WAS $359.95. Now only

$289.95

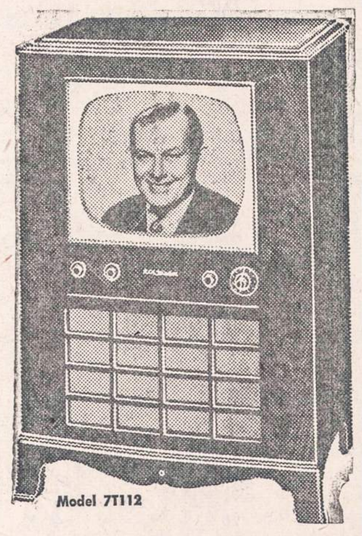

Model 7T112

17-inch RCA VICTOR Highland

- *Million proof television* in a superb console cabinet.
- *"Golden Throat" tone system* and a phono-jack.
- *Built-in antenna* plus dozens of other special features.
- "Power-Plus" Chassis for peak reception in weak signal areas at additional cost of only $30. See us for details.

TOWN OF LAKE UTILITIES
1800 WEST 47th STREET
(CORNER WOOD STREET)
ALL PHONES: LAFAYETTE 3-7771

Walter Klash

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Chicagą netikėtai užklupo sniego audra. Policininkas ir trobesio tarnautojas padeda dviem moterim pereiti skersai gatvę.

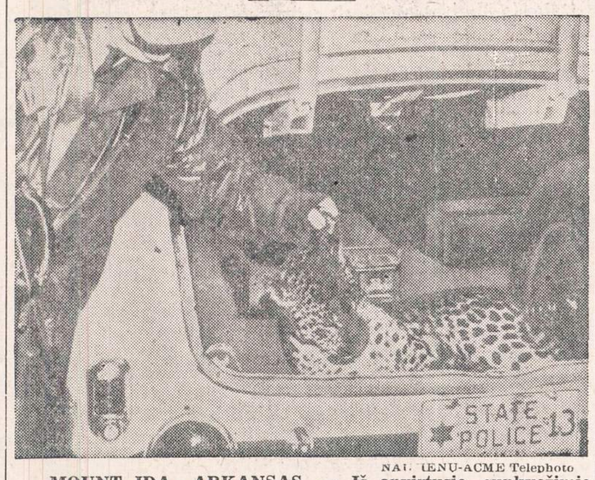

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

MOUNT IDA., ARKANSAS. — Iš apvirtusio sunkvežimio buvo pabėgęs leopardas, kurį prisiėjo nušauti. Fotografas laiko nušauto leopardo galvą.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Sovietų užsienio reikalų ministeris Andrei Višinskis, kuris J. T. generalinės asamblėjos posėdy griežtai pasisakė prieš vakariečių siūlomą nusiginklavimą.